

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕ್ರೀತ್ಯು ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿ, ಹಂಡವಾರ್ಡ

ನ.ಹ.ಸೂ.ಕಾಲೆಸ್‌(ಕ್ರೀತ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ವಿಭಾಗ) ಸಾಂಪನ್ಸರ, ಸಾಂಪನ್ಸರ ತಾಲ್ಲೂಕು.

2022-23

ಕ್ರೀತ್ಯಾಧಿಕಾರಿ

ಕ್ರೀತ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕ್ರೀತ್ಯಾಧಿಕಾರಿ

ನನ್ನಚಿತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಕಿರುಕೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್ ಕೃತನಾಡ್

ಕನಾರ್ಕ ಸರ್ಕಾರ
 ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ
 ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿ, ಹಂಡಿಸಿದ್ದರೆ
ಹ.ಹ.ಎ.ಕಾಲೀಜ್(ಕ್ರಿಫ್ಟಾಬಾ ವಿಭಾಗ) ಘಾರದವರ್ಷದ, ಘಾರದವರ್ಷದ ತಾಳ್ಳುಕು
 ಹತ್ತನೇತರಗತಿ
ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ

ನನ್ನ ಚಿತ್ತ ಶತಕದತ್ತ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ		ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ	
<u>ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ ಲೋಕೇಶ್‌ರವರು</u> ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಂಡವರು ತಾಲ್ಲೂಕು	<u>ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರಮೂರ್ತಿ ರವರು</u> ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿ, ಮಂಡ್ಯ	<u>ಶ್ರೀ ಎನ್ ಮಹದೇವಪ್ಪನವರು</u> ಉಪ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ (ಸ.ಪ.ಮೂ.ಕಾ) ಪಾಂಡವರು	<u>ಶ್ರೀ ಆರ್.ಸಿ ನಾಗೇಗೌಡರವರು</u> ಗಣೇಶ ವಿಷಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ (ಸ.ಪ.ಮೂ.ಕಾ) ಪಾಂಡವರು

ಹಂಪೊಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ
ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮು ಕಾ.ತನಹಳ್ಳಿ
 ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು
 ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ (ಸ.ಪ.ಮೂ.ಕಾ) ಪಾಂಡವರು

ಗದ್ಯ – 1 ‘ಶಬರಿ’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಪು.ತಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ :- ‘ಪು.ತಿ.ನ’ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮರೋಹಿತ ತೀರುನಾರಾಯಣಿಂಗಾರ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ರವರು 1905ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದ ಮೇಲುಕೋಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು . ಅಹಲ್ಯೆ, ಗೋಕುಲ ನಿಗರಾಮನ, ಶಬರಿ, ಹಣತೆ, ರಥಸಪ್ತಮಿ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್‌ ಹಾಗೂ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಶ್ರೀರಾಮನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇನು ?

‘ರಾಮನ ತಂದೆ ಹೆಸರು ದಶರಥ’

2. ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಏನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು ?

‘ಹೊಪು-ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು’

3. ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪ್ಸಿನಿಯಾರು ?

‘ಶಬರಿ ಎಂಬ ತಪ್ಸಿನಿ ವಾಸವಿದ್ದಳು’

4. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲುಸೂಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

‘ಕಬಂದ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸ’ ಸೂಚಿಸಿದನು .

5. ‘ಶಬರಿ’ ಗೀತನಾಟಕದ ಕಛ್ಕೆ ಯಾರು ?

‘ಪು.ತಿ.ನ’ರವರು

6. ‘ಉದರಮುಖ’ ನಿಗಿರುವ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳೇನು ?

‘ಕಬಂಧ, ದನು’ ಎಂಬ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ರಾಮನು ಗಿರಿವನವನ್ನು ಏನೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು ?

“ಗಿರಿವನಗಳೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವನು , ಹೇಳಿರಿ ಶ್ರೀತಿಯ ರಾಣಿ ಶಿತೆಯು ನನಗೆ ದೊರೆಯುವಳೇ , ಅವಳು ಇರುವ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸುವಿರಾ ? ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

2. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು ತಿಳಿ ?

“ತಾಲಿಕೋ ಅಣ್ಣಾ, ತಾಲಿಕೋ ಸೂರ್ಯನೇ ತೇಜಗೆಡಲು ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು ರಾಮನೇ ಧೈರ್ಯಗೆಡಲು ಲೋಕಕ್ಕಿ ಧೈರ್ಯ ನೀಡುವವರು ಯಾರು ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು

3. ರಾಮನ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೇನು ?

“ರಾಮನ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿಯು ಸವಿಯಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಣ್ಣು ಗಳನ್ನು , ಜೀನುತ್ತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಮಧುಪಕ್ಷಿವೆಂಬ ಪಾನೀಯವನ್ನು , ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಶೂಡಿದ ಬಾಡದ ಹೊಪುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

4. ಶಬರಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಶಬರಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿಡ್ಡ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಕ್ಷೀಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆಲ್ಲತೆ ಕೊಂಡು , ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ, ತಿನ್ನಲು ಸವಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಉಪಚರಿಸಿದಳು.

5. ಆತಿಧ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಶಬರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ?

ನಾವು ನಿನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತದಿಂದ ಸಂತಸಗೊಂಡಿವು, ನಿನ್ನ ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕಂಡೆವು, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪುಣ್ಯ ನಮ್ಮಾದಾಯಿತು , ನಾವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನಗೆ ಮುಂದಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಶಬರಿಯ ಚಂತೆ ಹಿಂಗಳೋದ ಸಂದರ್ಭದ ಸ್ವಾರಕ್ಷವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ನಂಬಿಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ಶಬರಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಿಜವಾಗಿದೆ ?

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಶಬರಿಯ ಸಡಗರ, ಸಂತೋಷ ಮೇಳದವರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾತವಾಗಿದೆ ?

ಶಿತೆಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ , ಅವಳನ್ನೇ ಮಡುಕುತ್ತಾ ಕಾಡುಮೇಡು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಶಬರಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದುಕೇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಬರಿಯು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಪರಿಮಳಯುತ್ತವಾದ ಹೊಪುಗಳನ್ನುಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಧುಕರ ತುಂಬಿದ ಹಲವುಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ರಾಮನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದು ರಾಮನೇ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದ ಕಂಡ ಶಬರಿ ಮಗುವಿನಂತಾಗಿ ರಾಮನ ಮೈ-ಮುಖಗಳನ್ನು ಸವರಿಸಂತಸಗೊಂಡು , ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ನಿನಗೆಂದೇ ತಂದ ಹಣ್ಣುಗಳವು ಇಂತಹ ಹಣ್ಣು ಜಗದ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಸಿಗ್ವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿನ್ನಲು ನೀಡಿ ಕಣ್ಣಿ ಮುಖದೆ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳ ಈ ಮಮತೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮನಸೋತ ರಾಮನು ಬೆರಗಾದ. ತಾನು ದೀಘಕಾಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮನ ದರ್ಶನವಾದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನುನೀಡೆಂದು ರಾಮನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ರಾಮನು ಅನುಮತಿಸುತ್ತಾನೆ ಕೊನೆಗೆ ಶಬರಿಯು ರಾಮನನ್ನೇ ಧಾರ್ಮಿಕುತ್ತಾ ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ರಾಮನನ್ನು ಕಂಡ ಶಬರಿ ತನ್ನ ಚಿಂತೆ ಮರೆತು , ನಂಬಿಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ.

IV. ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರ

- “ನಾಡುತ್ತಿಹೇನೇ ಹೊಜ್ಯೆಯೀ ನಲುಮೆಯಿಂದ” ಅಥವಾ
“ತಾಯಿ, ದಾರಿಗಿರೆ ಬೀಡಿಲ್ಲಿ ಹೊರೆಯುವುದೇ?” ಅಥವಾ
“ಬೆಳಕಿಗೊಲಿದವರು ಉರಿವ ಬ್ರಹ್ಮಿಯ ಕರುಕ ಕಾಣಿರು” ಅಥವಾ
“ಇನಿತಾದರ ತೋವೆ ನಿನ್ನನಚ್ಚೆಯಿಂದ ಹುರಿತೆಪು” ಅಥವಾ
“ಇಂಥ ಶಿಷ್ಯಯುತ್ತಿರ ಪಡೆದ ನಿನ್ನ ಗುರುಗಳಿಂಥ ಅಥವಾ
“ಅವುದೀ ಮರುಳು? ನಮ್ಮೆಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಹುದು”ಅಥವಾ
“ಅಗೋ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಾ, ಅತ್ಯ ಅವುದೀ ಮರುಳು?”ಅಥವಾ
“ಆ ಉದರಮುಖನೆರದ ಶ್ರಮಣ ಶಬರಿ”ಅಥವಾ
“ರಾಮನೇ ಧ್ಯೇಯಗಿಡ ಶ್ವೇಯಕಡೆಯಾರು ?” ಅಥವಾ
“ರೂಪಿಸಂತ ಮಾತು ಕೂಡ ಎನಿತುದಾರವಾಗಿದೆ”ಅಥವಾ
“ರಾಮ ಬಾರದೇ ! ನನಗೇನು ತೋರದೇ”ಅಥವಾ
“ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಾರೆ ನೀವು - ! ರಾಮನೇ ನೀನು ! -“
ಅಥವಾ
“ಪುಣಿ ತೋರ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಹರಕೆಯಿಡನೆಗೆ”
ಅಥವಾ
“ಕಣ್ಣ ನೀರಿದೇಕೆ ತಾಯಿ, ತುಸುಪೂಜೆಯವಲ್ಲ”
ಅಥವಾ
“ಧನು ಹೇಳ್ಣ ದಾರಿಯೋಳಿ ನಾವು ಬಂದಿಹೆವೆ ?”
ಅಥವಾ
“ನನ್ನ ಪೂಗಳಲೇಕೆ ರಾಮ, ಎಲ್ಲ ಅವರ ಕರುಣೆ”
ಅಥವಾ
“ಬೆರಗಾಗಿಹೆ ನಾ ನಿನಗೆ ! ಅಸ್ತ್ರ ಎಂಬೆ ನಲ್ಲಿಗೆ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗರವರು ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಪು.ತಿ.ನ. ರವರ “ಶಬರಿ” ಗೀತನಾಟಕದ “ಶಬರಿ” ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಡುಕುತ್ತಾ ಮತಂಗ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣಾರು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮೋಜನೆಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶಬರಿಯೋಂದಿಗೆ ಚಜ್ಞಸುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ಪಯೋಷ್ಯಧ್ಯಾಯಾದ ಶಬರಿಯ ರಾಮನನ್ನು ಕಂಡುಆನಂದಿಸಿ, ಧನ್ಯತೆಯ ಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಪಡೆದಧ್ಯು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಗಢ್ಯ – 2 ‘ಲಂಡನ್ ನಗರ’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ :

ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾರ್ಕೌ :— ‘ವಿನಾಯಕ’ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ‘ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾರ್ಕೌ’ ರವರು 1909ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ವಾರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ‘ಸಮುದ್ರ ಗೀತೆಗಳು, ಪಯಣ, ಉಗಮ, ಇಜ್ಜ್ಞಾದು, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ, ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಲಂಡನ್‌ನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವೇಷನರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರೇನು ?
‘ಪೂಲವಧ್ರ’ ಎಂಬ ಸ್ವೇಷನರಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ.
2. ನೆಲ್ನಾರವರ ಮೂರ್ತಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರೇನು ?
‘ಟ್ರಾಫಲ್ಕಾರ್ಡ್ ಸ್ವೇರ್’ ನಲ್ಲಿ ನೆಲ್ನಾರ್ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ.
3. ‘ಪಣ್ಣ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಯಾರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ ?
‘ಸತ್ತ ಕವಿಗಳ, ಸಂತರ, ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ’
4. ಅಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡುಬರುವ ಓಳೆ ಯಾವುದು ?
‘ಚೇರಿಂಗ್ ಕ್ರೂ’ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಲರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

2. ಲಂಡನ್‌ನಗರದ ಪೂಲವಧ್ರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳಾವುವು.
ಲಂಡನ್‌ನಗರದ ಪೂಲವಧ್ರ ಸ್ವೇಷನರಿ ಅಂಗಡಿಯು ‘ಪ್ರ್ಯಾಟೆನ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತೆ ಒಂದು ಮಹಾಕೋಶವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಬೂಟು, ಚೆನ್ನಾ ಕಾಲುಚೀಲ, ಸಾಬುನು, ಪ್ರೈಷಧ, ಮಸ್ಕ, ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಘೋಚೋ, ಹೊಪು, ಯುದ್ಧದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳೂ ಒಂದೆಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
3. ಲಂಡನ್‌ನ ಹೆನ್ಸ್‌ಮಿಕ್ಷಣ್ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ?
‘ಇಲ್ಲಿನ ಹೆನ್ಸ್‌ಮಿಕ್ಷಣ್ ಹೋಟೆಲ್, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ, ಕಾಲೇಜು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಟೈಪಿಸ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ.
4. ಟೋಪಿಗೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?
‘ಇಲ್ಲಿನ ಹೆನ್ಸ್‌ಮಿಕ್ಷಣ್ ಬಿಂಬಿ ಬಿಗೆ-ಬಿಗೆಯ ಪುಕ್ಕಣಿಂದ ತಯಾರಾದ ಟೋಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಟೋಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಪರೇಕ್ಕಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೇರೆ-ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಿವುದು ವಿಶೇಷ.
8. ಹೊಯೆಟ್ ಕಾನ್‌ರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ-ಯಾವ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಿವೆ ?
‘ಪಣ್ಣಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ಯಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗೆ ‘ಹೊಯೆಟ್ ಕಾನ್‌ರ್’ ಎಂಬ ಹಸರು ನೀಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಕೆಪ್ಪಿಂಗ್, ಹಾರ್ಟ್, ಮಾಕಾಲೆ, ಜಾನ್ಸನ್, ಗೋಲ್ಡ್‌ಫ್ರೆಂಚ್, ಡ್ರಾಯ್‌ಡನ್’ ಎಂಬ ಮಹಾನ್ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಿವೆ.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಲಂಡನ್‌ನಗರದ ಏಕ್ಸ್‌ನೆಂಬಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಗುರುತಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನು ? **ಅಥವಾ**
ಲಂಡನ್‌ನಗರವಲಪಾರುವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು ಎಂದು ‘ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ’
ಪ್ರಾಸಕಧನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ಲಂಡನ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ‘ಟ್ರಾಮ್’ ಬಸ್‌ಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಭೂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹತ್ತಿ-ಇಂದಿಯಲು ಎಸ್ಕ್ಯೂಲೇಟರ್ ಎಂಬ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

* ಲಂಡನ್‌ನಗರದ ಪೂಲವಫರ್ ಸೈಪನರಿ ಅಂಗಡಿಯು ‘ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತೆ ಒಂದು ಮಹಾಕೋಶವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಬೂಟು, ಚಣ್ಣ ಕಾಲುಚೀಲ, ಸಾಬುನು, ಜೈವಧ, ಮಸ್ತಕ, ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಘೋಚೋ, ಹೊಪ್, ಯುದ್ಧದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳೂ ಒಂದೆಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

* ‘ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೋಚೆಲ್, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ, ಕಾಲೇಜು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಟ್ರೈಟಿಸ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ.

* ‘ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬಗೆ-ಬಗೆಯ ಮುಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಟೊಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಟೊಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೋಡಿದರೂ ಬೇರೆ-ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ವಿಶೇಷ.

* ‘ಲಂಡನ್‌ನಗರದ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಸೇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೂಟಗಳಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಆದೇಶದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ‘ಟ್ರಾಫಲ್‌ರ್ ಸ್ಟ್ರೋ’ ಎಂಬಲ್ಲಿ ‘ನೆಲ್ನ್‌ನಾ’ನ ಮೂರ್ತಿ ‘ವೆಲ್ಲಿಂಗ್ನನ್‌ನ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ‘ಪೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್’ ಅಬೆ’ ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರವೂ ಇದ್ದು ಇದು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

2. ಪೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರವು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾರಕ ವಿವರಿಸಿ.

* ‘ಪೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರವು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸಾರಿ ವರ್ಷದಷ್ಟು ಪುರಾತನವಾಗಿದ್ದು, ‘ಸತವರ ಸ್ಥಾರಕ’ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಲಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

* ‘ಇಲ್ಲಿ ಸಂತರು, ಕವಿಗಳು, ಅರಸರು, ನಾಟಕಕಾರರು, ವಿಚಾರಿಗಳು ದಾರ್ಶನಿಕರು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸರದಾರರು, ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಿಗಳವೇ’.

* ‘ಪೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ಯಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳು ‘ಪೋಯೆಟ್ ಕಾನ್‌ರ್’ ಎಂಬ ಹಸರು ನೀಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಕಿಟ್ಟಿಂಗ್, ಹಾಡ್, ಮ್ಯಾಕಾಲೆ, ಜಾನ್‌ನ್, ಗೋಲ್‌ಫ್ರೈತ್, ಡ್ರಾಯ್‌ಡನ್’ ಎಂಬ ಮಹಾನ್ ಕವಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಿವೆ.

* ವಿಚಾನ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನೂಟನ್‌, ಡಾರ್ವಿನ್, ಹರ್ನೆಲ್ ರವರ ಶಿಲಾ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಸಹ ಇವೆ. ‘ಅರಸರ ಸಮಾಧಿಗಳಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ‘ರಾಯಲ್ ಚಾಪೆಲ್’ (ರಾಜ ವಿಭಾಗ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆನ್ ಜಾನ್‌ನ್, ರಿಚರ್ಡ್, 2ನೆಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್, 3ನೆಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್, ರಾನಿ ಎಲಿಜಿಬೆಲ್ ರವರ ಸಮಾಧಿಗಳವೇ.* ‘ಪೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ಯಲ್ಲಿರುವ ‘ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಆಫ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್’ ಕಲ್ಲನ್ನು 3ನೆಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್‌ನು ಸ್ಟ್ರೋಲೆಂಡನ ರಾಜರಿಂದ ಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟನ್ ರಾಜನ ಪಟ್ಟಬಿಂದೆಕಾಗು ವಾಗ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು ಇರಿಸಿ ರಾಜನನ್ನು ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಈ ಕಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

IV. ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯಿರಿ! ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ”
ಅಥವಾ

“ಹೊತ್ತು ! ಹೊತ್ತು ! ಹೊತ್ತೇ ಹಣ”.

ಅಥವಾ

“ಯಾರನ್ನು ತುಳಿದರೇನು ! ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದರೇನು ? ಎಲ್ಲವೂ ಅಷ್ಟೆ ! ಮಣಿ ! ಮಣಿ !”

ಅಥವಾ

“ಪ್ರಾಸವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ”

ಅಥವಾ

“ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತೆ ಇದೊಂದು ಮಹಾಕೋಶವಾಗಿದೆ”

ಅಥವಾ

“ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಮಲಿಗಿರುವರು ; ಕವಿಮಂಗವರು ಒರಿಗಿರುವರು”

ಅಥವಾ

“ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇತಿಹಾಸದ ಅಡಿಗಲ್ಲಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ”

ಅಥವಾ

“ಸರಕಾರಿ ದಾಕ್ಷರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ವೈದಿಕರೂ” ಇದುತ್ತಾರೆ.

ಅಥವಾ

“ಒ ಅಪರಾಹ ಬೆನ್ ಜಾನ್ನನ್” ಎಂದಿತ್ತು “

ಅಥವಾ

‘ಮನೆ ಹಿಡಿದು ಇರುವ ತರುಣನ ಬ್ಯಾಂಡಿ ಮನೆಯ ಮಟ್ಟದೇ’

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ ರವರ ‘ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ’ ಪ್ರಾಸಕಧನದ
‘ಲಂಡನ್‌ನಗರ’ ಪಾಠದಿಂದ ಅರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕರು ಲಂಡನ್‌ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಕ ಕ್ರೇಗೋಂಡಿಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ
ನೋಡಿದ, ಪೂಲವಫರ್ ಅಂಗಡಿ, ರಸ್ತೆಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳು,
ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿರುವ ಕವಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅರಸರು ವಿಚಾರಿಗಳು
ಮುಂತಾದವರ ಸಮಾಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸಕಧನದಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ”

ಸಾರ್ವಸ್ : ‘ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಲಂಡನ್ ನಗರವು ವಿಶಿಷ್ಟ ತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು
ಎಂಬುದು ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ ರವರ ಪ್ರಾಸಕಧನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ
ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಗದ್ಯ-3 ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ

- ಡಾ.ಬನ್ನಂಚೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ.ಬನ್ನಂಚೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ

ಡಾ.ಬನ್ನಂಚೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು 1936ರ ಆಗಸ್ಟ್ 3ರಂದು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾಭಿಕೃತಿ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗಿರುವ ಬಿರುದು. ಇವರು ಕಾದಂಬರಿ, ಭಗವಂತನ ನಲ್ಲುಡಿ, ಮುಗಿಲ ಮಾತು, ಹೇಳಿದೆ ಉಳಿದದ್ದು, ನೆನಪಾದಳು ಶಕುಂತಲೆ, ಮತ್ತೆ ರಾಮನ ಕತೆ, ಮಹಾಖ್ಯಾತೆ, ಅವೆಯ ಮಣಿನ ಆಟದ ಬಂಡಿ, ಮತುಗಳ ಹೇಳಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂಿದ್ಧ.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹಿತವಚನವು ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋಳೆಯುತ್ತದೆ?

ಮನಸ್ಸಿಂಚಿಯ ಚಂದ್ರ ಕತ್ತಲನ್ನು ಕೊಳೆವಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತೋಳೆಯುತ್ತದೆ.

2. ಯಾರ ಕಿವಿಗೆ ಉಪದೇಶ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ?

ರಾಜರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದವರ ಕಿವಿಗೆ

3. ಯಾರಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ?

ದುಡ್ಡಿನ ಪೈಕ್ಕೆ ಅಡರಿದವರಿಗೆ

4. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯಾವ ಯಾವ ದುರ್ಗಾಂಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ?

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚಂದ್ರಕಲೆಯ ವಕ್ರತೆ, ಉಳಿಕ್ಕುತ್ತೆವಸ್ಸಿನ ಭಾಪಲ್ಯ, ಕಾಲಕೂಟದ ಮೋಹಕತ್ವ, ಮಧ್ಯದ ಮಾದಕತ್ವ, ಕೌಸ್ತುಭದ ಕಾಂಸ್ಯ ದುರ್ಗಾಂಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

5. ಸಂಪತ್ತಿನ ಗುಣವೇನು?

ಗಂಥವ ನಗರದಂತೆ ಕರಿಗಿಬಿಡುವುದು ಸಂಪತ್ತಿನ ಗುಣವಾಗಿದೆ.

6. ಯಾರ್ಥಾರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಆಗಿಬಿರುವುದಿಲ್ಲ?

ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಗುಣವಂತರು, ಏರರು, ಸಜ್ಜನರು ಕುಲೀನರು, ಶೂರರು, ದಾನಶೀಲರು, ವಿನಯಶೀಲರು, ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಆಗಿಬಿರುವುದಿಲ್ಲ.

7. ದಭೇಯ ಚಿಗುರು ಯಾವ ಗುಣವನ್ನು ಒರೆಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ?

ದಭೇಯ ಚಿಗುರು ರಾಜರ ಕ್ಷಮಾಗುಣವನ್ನು ಒರೆಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

8. ಬೆಳ್ಳಾಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ?

ಬೆಳ್ಳಾಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗುರೂಪದೇಶದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ಜನರ ಒಳ ಹೊರಗಣ ಕೊಳೆಗಳನ್ನು ತೋಳೆದು ಬಿಡುವ ನೀರಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಾನ. ತಲೆ ನೇರಯದೆ, ಮೈ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟದೆ ಮೂಡುವ ಮುಪ್ಪ; ಹೊಜ್ಜು ಬೆಳೆಯದೆ ಬರುವ ಗುರುತ್ವ; ಬಂಗಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆ ಭಾಜುವ ಕಿವಿಯೋಲೆ; ಪಂಜು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕು; ಉದ್ದೇಗ ಬರಿಸದ ಜಾಗರಣ.

2. ಗುರೂಪದೇಶವು ಯಾರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಯಾಕೆ?

ಮೂರ್ಖಿಯ ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಗುರೂಪದೇಶವು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರ್ಖಿನ ಕಿವಿಗೆ ಅದು ಒಂದು ಹೊರೆ. ಅಂಥವರ ಕಿವಿಯೋಳಗೆ ಹಿತವಚನ ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿನೀರು ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಸಂಪಟಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಅವರ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥ ಉಪದೇಶವೂ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ.

3. ರಾಜರ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ರಾಜರಿಗೆ ಅಹಂಕಾರದ ದಾಹಜ್ಞರ ತಲೆಗಡರಿ ಅವರ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಪತ್ತಿನ ಪೈಕ್ಕೆ ಅಡರಿ ಜಗತ್ತಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಸೋಂಪು ತಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಮಂಕಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಅವರ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜರ ಪ್ರಕೃತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

4. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಣಬಾರಲು ಎದುರಾಗುವ ಕಷ್ಟಗಳೇನು?

ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದರೂ ನುಸುಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಜಾಣು ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮಹಾವೀರರಾದ ಸಾವಿರಾರು ಸೈನಿಕರ ಕೃತಿಗಳ ಪಂಜರದ ನಡುವೆ ಕಾಪಿಟ್ಟಿ ಸಂಪತ್ತು ಕೂಡ ತನ್ನ ತಾನೆ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮದಜಲವನ್ನು ಸುರಿದು ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲು ಬರಿಸುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಹೂಡ ಕಣ್ಣ ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ! ಒಂದೇ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಂತು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

5. ಸಂಪತ್ತು ಯಾರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತದೆ?

ಸಂಪತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿವಂತನನ್ನೆ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಭಾಪಲಕ್ಷಂತು ಎಣೆಯೆ ಇಲ್ಲ. ಹರಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಯ ವಾಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂರ್ಖರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಾಸ ಎನ್ನುಪುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾತು.

6. ದುಡ್ಡಿನ ನಿಜರೂಪವೇನು?

ಇದು ಆಸೆಯ ವಿಷಲತೆಗೆ ಏರೆಯುವ ನೀರು. ಇಂದಿಯಗಳೆಂಬ ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುವ ಬೇಡನ ಸಂಗೀತ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯೆಂಬ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಳಿದ ಮಾಸಿ. ಅವಿವೇಕದ ಸವಿನಿದ್ದಿಗೆ ಹಾಸಿದ ಮೆಲುಹಾಸಿ. ಅಹಂಕಾರದ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಮನೆಯಾದ ಹಳೆಯಟ್ಟ. ಎಲ್ಲ ದೊಜನ್ನಾಗಳ ವಿಜಯದ್ವಾರ. ಕೋಪವೆಂಬ ಮೇಸಳೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತೆ ಹೊಳೆ. 7. ಸಿರಿಯ ರಾಜರಿಗೆ

7. ಸಿರಿಯ ರಾಜನಿಗೆ ಒಲಿದರೆ ಏನೇನು ಅನಾಹತಗಳಾಗುತ್ತವೆ?

ಸಿರಿಯ ರಾಜರಿಗೆ ಒಲಿದರೆ, ಏನು ಸಂಪ್ರಮ, ಏನು ಕೋಲಾಹಲ! ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೊಜನ್ನಾಗಳಿಗೆ ಅವರು ಆಪರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ದಯೆ-ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ದೂರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕ್ಷಮಾಗುಣವನ್ನು ಒರೆಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮುಪ್ಪಿನ ನೆನಪು ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಲೋಕ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದಿಟವನ್ನೆ ನುಡಿಯುವ ಬುದ್ಧಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಜ್ಜಿನಿಕೆ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ನಲ್ಲುಡಿ ಕೇಳುವ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗುತ್ತದೆ. ಯಶಸ್ವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅನಾಹತಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಇ) ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ವಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಗುರೂಪದೇಶವನ್ನು ಯಾರ್ಥ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

>ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ಜನರ ಒಳ ಹೋರಗಣ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೋಳಿದು ಬಿಡುವ ನೀರಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಾನ. ತಲೆ ನೇರಿಯದೆ, ಮೈ ಸುಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದೆ ಮೂಡುವ ಮುಪ್ಪು; ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳಿಯದೆ ಬರುವ ಗುರುತ್ವ; ಬಂಗಾರವಿಲ್ಲದ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆ ಭಾಜುವ ಕಿವಿಯೋಲೆ; ಪಂಚ ಇಲ್ಲದ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕು; ಉಷ್ಣೀಗ ಬಿರಿಸದ ಜಾಗರಣ. ಇಂತಹ ಗುರುವಾರೆ ಎಪ್ಪು ಪರಿಲಭವಾದರೂ ಮೂರುವಿನ ಕಿವಿಗೆ ಅದು ಒಂದು ಹೊರೆ. ಅಂಥವರ ಕಿವಿಯೋಲಗೆ ಹಿತವಚನ ಹೊಕ್ಕಾಗ ತಿಳಿನೀರು ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಸಂಕಟಪಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

>ಅದರೆ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಗುರುವಚನ ಎನ್ನುವುದು ಕಿವಿಗೆ ಒಂದು ಅಭರಣ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಶ್ರೀಮುಖಿ ಇನ್ನಪ್ಪು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ತಂಜಿಯ ಜಂಡ್ರ ಕತ್ತಲನ್ನು ಕಳೆವಂತೆ, ಬಗೆಯ ಹೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿತವಚನ ತೋಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಯಮ, ಒಂದು ಪಕ್ಷತೆ, ಒಂದು ಶಾಂತಿ ಕಾಂಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಜರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಅವರ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥ ಉಪದೇಶವೂ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆನೆಯಂತೆ ಅರೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ “ತನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಏನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವಂಥ ಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

2. ಸಂಪತ್ತಿನ ಮದವೇರಿದ ಅರಸರ ಸ್ವಭಾವ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ?

ದ್ವೇರಯೋಗದಿಂದ ಕೆಲ ಮಂದಿ ರಾಜರಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು ಒಲಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ಅವರ ಕತೆ. ಏನು ಸಂಭೂತ, ಏನು ಕೋಲಾಹಲ! ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ದೋಷಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವರು ಆಸರೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ತಲೆಗೆ ಮಂಗಲಜಲವನ್ನು ಬಿಂದಿಗೆಯಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಲಿಲವೆ ಅವರ ದಯಿ-ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೋಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೋಮದ ಹೋಗಿಯಿಂದ ಬಗೆಯೆಲ್ಲ ಮಲಿನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರೋಹಿತರು ಮಂಂತ್ರಜಲವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವ ದಭ್ರೀಯ ಜಿಗುರು ಅವರ ಕ್ರಮಾಗುಣವನ್ನು ಬರೆಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ತಲೆಗೆ ಬಿಗಿದ ಪಾಪುಡದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನ ನೆನಪು ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳ್ಳೋಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕ ಕಾಂತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದಿಟವನ್ನೆ ನುಡಿಯುವ ಬುದ್ಧಿ ಚಾಮರದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಂಬಕರ್ತೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳ್ತವನ್ನು ಕಂಡೇ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೊಗಳಿಂಬಿರ ಜಯಕಾರದ ಕೋಲಾಹಲದಲ್ಲಿ ನಲ್ಲುಡಿ ಕೇಳುವ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗುತ್ತದೆ. ತೋನೆಯುವ ವಿಜಯಧ್ವಜವೆ ಯಶಸ್ವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡರಿ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಕ್ಷುದ್ರಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ಲಷ್ಟಾ) ಈ ಮಾತುಗಳ ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. “ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ತಲೆ ನೇರಿಯದೆ ಬರುವ ಮುಪ್ಪು.”

2. “ದುಡ್ಡ ದುರಭಿಮಾನದ ತವರು.”

3. “ಸಂಪತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆಯೇ ಸುವಿವೃಂಧಿ?”

4. “ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡವರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಇರುವಪ್ಪು ದೋಬ್ರಲ್ಪ, ಸಣ್ಣತನ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಂಬಲಾರದು.”

ಅಂತ್ಯಿ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ.ಬನ್ನೆಂಜಿ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರಾಯ ಅನುವಾದಿಸಿದ ‘ಕಾದಂಬರಿ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕಾಶೀರದ ರಾಜ ತಾರಾಪೀಡನ ಮಂತ್ರ ಶುಕನಾಸನ, ಯುವರಾಜನಾದ ಜಂಡ್ರಪೀಡನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ನೀಡುವ ಸ್ವಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ಜನರ ಒಳ ಹೋರಗಣ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೋಳಿದು ಬಿಡುವ ನೀರಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಾನ”. “ದುಡ್ಡ ದುರಭಿಮಾನದ ತವರು. ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡರಿದವರಿಗೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಕ್ಷುದ್ರಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ”. “ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಎಪ್ಪು ಬಿಗಿಯಾಗಿದರೂ ನುಸ್ತಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಜಾಣಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ”. “ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡವರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಇರುವಪ್ಪು ದೋಬ್ರಲ್ಪ ಸಣ್ಣತನ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇರಲಾರದು” ಎಂದು ಉಪದೇಶ ನೀಡುವ ಸ್ವಿವೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ: ಗುರೂಪದೇಶದ ಮೂಲಕ ಚಾಳು ಹಾಗೂ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮರ್ತ್ಯವನ್ನು ಅಶ್ವಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಪೋಣಿವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ – 4 ‘ಭಾಗ್ಯ ತಿಲ್ಪಿಗಳು’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಿ.ಎಫ್.ಜಯಯಪ್ಪಗೌಡ : ದಾರದಹಳ್ಳಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಯಪ್ಪಗೌಡರವರು 1947ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರುಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದಾರದಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

‘ಕನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಥಾಗಳು, ಕನಾಟಕ ಕಡಲಾಚಿಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳುಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು, ಜನಪದ ಆಟಗಳು ಎಂಬಿತಾದ್ದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ’ಇವರಿಗೆ ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್, ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತ್ಸ್ವಿಲಭಿಸಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವಾಗ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು ?

1895 ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.

2. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಕಣಬಧ್ರಾದರು ?

‘ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ’

3. ಏಷ್ಯಾ ವಿಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದು ?

‘ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ’

4. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವಿಷೇಷ್ಜ್ರರಯ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು ?

‘ಸರ್ರ’ ಪದವಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು.

5. ವಿಷೇಷ್ಜ್ರರಯ್ ಅವರನ್ನು ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

‘ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು’

6. ವಿಷೇಷ್ಜ್ರರಯ್ ಅವರ ಮಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಯಾವ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ?

‘ವಂಜಿನಿಯರ್ನ ದಿನಾಚರಣೆ’

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೀತ್ತುಗಳು ಸ್ವಯಂಂತರಾಜಳತ ಕೀತ್ತುಗಳಾದವು ?

1. ಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ 2. ವೃದ್ಧಿ ಸಹಾಯ

3. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಭಾರ

4. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ

5. ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೀತ್ತುಗಳು ಸ್ವಯಂಂ ಆಡಳಿತ ಕೀತ್ತುಗಳಾದವು.

2. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾಯ್ದರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು ?

‘1900 ರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ್ರಬ್ದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿನದಿಯಿಂದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು’; ‘ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ (ಮಾರಿಕಳಿವೆ) ಯೋಜನೆ’ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಸಾಗರ ಜಲಾಶಯ ಯೋಜನೆ’ ಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು.

3. ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯ ನವರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

‘ಅಧ್ಯನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಇವರು ಪ್ರಾಧಿಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ , ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತುವೃತ್ತಿ ಪರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ, ‘ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು’ ಎಂಬ ಫೋರ್ಮಣೆ ಮೊಳಗಿಸಿದರು.

4.ನವರು ಅವರು ಸರ್.ಎಂ ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

“ದುರದ್ವಪ್ಪವಶಾತ್ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲಾರದವರೆಂಬ ದೂಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ . ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು “ತಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

5.ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಪಾಡು ಮಾಡಲು ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯ ಅವರು ಕ್ರಮಗಳಾವುವು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಲು 1913ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದರು. ನಂತರ ಉಳಿತಾಯ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಫೀಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಜೀವ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ, ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.

III . ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನಾಗಳ ಹರಿಕಾರ”. ಅಥವಾ

“ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನಕ್ಕೆ ‘ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು’ ಎಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ಪಗೌಡರವರ ‘ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯ-ಸಾಧನಗಳು’ ಕೃತಿಯ ‘ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಗಳು’ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರಾದ ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಬಿರುದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸಾರಸ್ವತ : ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಅಡ್ಡಿ-ಆತಂಕ ಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕರ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರ ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ.

2. “ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೀರ್ತಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು

“ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ”.

“ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು” ಎಂಬಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು”.

“ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು”

“ನಾಳಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇಂದೇ ಮಾಡು, ಇಂದೇ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡು”

“ಕ್ರಾರೀಕರಣ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನತಿ”

“ಗೊಮ್ಮೆಟ ವೃತ್ತಿಕ್ಕದ ದಾರ್ಶನಿಕ ನೇತಾರರಾಗಿ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ಪಗೌಡರವರ ‘ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯ-ಸಾಧನಗಳು’ ಕೃತಿಯ ‘ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಗಳು’ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಒಡೆಯರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅನುಪಮವಾಗಿದ್ದು, ಜೂತೆಗೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರತ್ಯೇ -ಪುರಸ್ಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸಾರಸ್ವತ : ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಅಡ್ಡಿ-ಆತಂಕ ಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕರ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರ ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ.

IV . ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ‘ಮಾದರಿಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ’ ಹೇಗಾಯಿತು?

ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 10 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಾಗಿದ್ದರೂ 1895ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಬಿಂಬಿಕೆರಾದರು, ಆದರೆ ರೀಜಿಂಟರಾದ ಮಹಾರಾಜೆ ವಾಣಿವಿಲಾಸರವರು

* ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ , ಆಡಳಿತ ತರಬೇತಿ ಕೂಡಿಸಿ ತೀವ್ರ ನಿಗಾಹಣಿದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬಿ ಸಮಧಾ ರಾಜ ದೊರಕಿದರು

* ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಳಾಬಧ್ಯರಾದ ಒಡೆಯರು ‘ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ’ ಹಾಗೂ ‘ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ’ ಅರಂಭಿಸಿ ಹಲವು ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರಾಯಿತು.

* ಸಂಸಾಧನ ಆಯ-ವ್ಯಯ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕರಗಳು, ತರಾವುಗಳು, ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಯಿಂದಲು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದವು .

* 1. ಗಾಮ ನಿರ್ಮಾಲೀಕರಣ 2. ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ 3. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಜಾರ

4. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ 5. ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದವು.

* ‘1900 ರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ್ವಿದು ಬಳಿ ಕಾವೇರಿನದಿಯಿಂದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು’. ‘ಹಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ (ಮಾರಿಕಣಿವೆ) ಯೋಜನೆ’ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಜಲಾಶಯ ಯೋಜನೆಯ ಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕ್ರಾರೀಕರಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ‘ಮೈಸೂರು ಮಾದರಿ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

2. ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯ ಅವರು ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ ?

ನಾಲ್ಕಿಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್.ಎಂ.ವಿ ಯವರು ‘ಅಡುಮುಟ್ಟದ ಮೊಪ್ಪೆಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ

* ‘1900 ರಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ್ವಿದು ಬಳಿ ಕಾವೇರಿನದಿಯಿಂದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು’. ‘ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ (ಮಾರಿಕಣಿವೆ) ಯೋಜನೆ’ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಜಲಾಶಯ ಯೋಜನೆಯ ಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು.

* ‘ಅಧ್ಯನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಇವರು ಪ್ರಾಧಿಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಪರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿಸಿದಿರು. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು’ ಎಂಬ ಫೋರ್ಮಣೆ ಮೊಳಗಿಸಿದರು.

* ‘ಕ್ರಾರೀಕರಣ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನತಿ’ ಎಂಬ ಫೋರ್ಮಣೆ ಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷರ್ಹಯ್ಯನವರು ಭದ್ರಪತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಂದ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಾಶಾಖಾನೆ ಹೆಂಚಿನ ಕಾಶಾಖಾನೆ, ಗಂಧದ ಏಕ್ಷೆ ಕಾಶಾಖಾನೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಶಾಖಾನೆ, ಜೀವಧಿ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕ, ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಕಾಗದದಕಾಶಾಖಾನೆ ಯಂತಹ ನೂರಾರು ಕ್ರಾರಿಕರಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು.

* ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಲು 1913ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದರು. ನಂತರ ಉಳಿತಾಯ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಫೀಡರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಜೀವ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿ, ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಇವರ ಈ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ‘ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು’ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಗದ್ದೆ – 5. ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಮರುಪ ಯಾರಾಗಬೇಕು?

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಕೇಶವ ಬಲೀರಾಮ ಹೆಡಗೇವಾರರು : ಕೇಶವ ಬಲೀರಾಮ ಹೆಡಗೇವಾರರು 1889ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಗಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಇವರು “ಪ್ರೇರಣಾ, ಭಾರತ ಭಾರತ” ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು (**RSS**) “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘ” ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಯಾವುದು ಎಂದೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಿರಬೇಕು ?

“ತತ್ತ್ವವೇ ಎಂದೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಿರಬೇಕು”

2. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಬಲ್ಲನು ?

“ನಮ್ಮೀಂದ ಎಂದೂ ದೂರವಾಗದ ಹಾಗೂ ಆತನಿಂದ ದೂರ ಹೋಗದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ”

3. ಗುರುಪೂರ್ವಿಕಾ ದಿನದಂದು ಲೇಖಕರು ಯಾರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ?

“ಧ್ವಜವನ್ನೇ ಗುರುವೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ”

4. ತಿಲಕರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ?

“ತಿಲಕರನ್ನು ಚತುಭುಜರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ದೇವರಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ”

5. ಶಿವಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

“ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಂಕರರ ಅವತಾರವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ”

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಜನರು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜಿ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಅದ್ವಯ, ಅವೃತ್ತ ಹಾಗೂ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ವಿಶ್ವಭಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲು ಎಲ್ಲಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಶ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಜನರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ .

2. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ?

“ಯಾರ ಜೀವನ ಕುಸುಮವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಳಿದೆಯೋ, ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಭಯವಿಲ್ಲದ ನಿಂತಿದೆಯೋ, ಯಾರ ಧೈಯವು ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು”

3. ಮೊಗ್ನಸ್ಸು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇರುವ ತೊಡಕುಗಳೇನು ?

“ಅರೆಬಿರಿದ ಮೊಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಗಳು ಸೇರಿದರೆ, ಆ ಮೊಗ್ನ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಸಿತವಾಗಲಾರದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೊಗ್ನ ಬದಲು ಪೂರ್ಣ ಅರಳಿದ ಮುಷ್ಣಗಳೇ ನಮಗೆ ಆದರ್ಶ”

4. ಧ್ವಜವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೇಕೆ ?

“ಯಾವ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೋಡಿದೋಡನೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆಗಳು ಕ್ಷಣಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು , ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಭಾವನೆಗಳು ಉಕ್ಕಿ, ಅಪೂರ್ವ ಸ್ವಂತ್ಮ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಧ್ವಜವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರುವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ”

5. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇರುವ ತೊಡಕುಗಳೇನು ?

“ನಾವು ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾದರೆ, ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನಿಂದಲೂ ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾರಿಹೋಗಿ, ಹುಡುಕಾಟ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.”

III. ಸಂದರ್ಭಸೆಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಭಗವಂತನ ಗುಣ ಎಂದಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ” ?

ಆಯ್ದು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಶವ ಬಲೀರಾಮ ಹೆಡಗೇವಾರರ “ಪ್ರೇರಣಾ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯ “ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಮರುಪ ಯಾರಾಗಬೇಕು ?” ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಿತರೊಬ್ಬರು ದಿನನಿತ್ಯವೂ “ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ನೀವು ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೋಪದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು.”

ಸ್ವಾರ್ಥ : ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತಪ್ಪು ಬಲಿಪ್ಪಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ತತ್ತ್ವವನ್ನೋ ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಪಾಠದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ

2. “ಮೊಗ್ನಗಳ ಬದಲು ಪೂರ್ಣ ಅರಳಿದ ಮುಷ್ಣಗಳ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು”

ಆಯ್ದು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಶವ ಬಲೀರಾಮ ಹೆಡಗೇವಾರರ “ಪ್ರೇರಣಾ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯ “ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಮರುಪ ಯಾರಾಗಬೇಕು ?” ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : “ಅರೆಬಿರಿದ ಮೊಗ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಗಳು ಸೇರಿದರೆ, ಆ ಮೊಗ್ನ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಸಿತವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಗ್ನ ಬದಲು ಪೂರ್ಣ ಅರಳಿದ ಮುಷ್ಣಗಳೇ ನಮಗೆ ಆದರ್ಶ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತಪ್ಪು ಬಲಿಪ್ಪಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ತತ್ತ್ವವನ್ನೋ ಆದರ್ಶವನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಪಾಠದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ

IV. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದು ಮನುಖಿ ಏಕೆ ?

ನಮ್ಮೀಂದ ಎಂದೂ ದೂರವಾಗದ ಹಾಗೂ ನಾವು ಆತನಿಂದ ದೂರ ಹೋಗದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ಆಗಬಲ್ಲನು. ನಾವು ಯಾರ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪನೆಂದೂ, ಸರ್ವದ ಪ್ರಮಾದತೀತನೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವೆಂಬ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾದರೆ ನಾವು ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎರಡನೆಯವನಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಸರ್ವ ಹಾರಿಹೋಗುವುದು. ಆಗ ಮನಃ ಹುಡುಕಾಟ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆದರ್ಶಕಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋರಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವಾಗ ದೋಷರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದೇ ಯೋಗ್ಯ.

2. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೇವಲ ಪುಣ್ಯಸಂಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಟೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ - ಲೇಖಕರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹಲವಾರು ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ . ಅವನಾದರ್ಮೋ ದೇವರು . ಮೂರ್ಕಾ-ವತಾರನಾಗಿದ್ದ. ದೇವರ ಅನುಕರಣೆಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಮೂರ್ಕಾ ಮರುಪರನ್ನು ಈಶ್ವರನ ಅಥವಾ ಅವತಾರಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಅವರಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ವಿಷಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಪೊಟೆಸುವುದು, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿಸುವುದು ಗುಣಗ್ರಹಣ ಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಪುಣ್ಯಸಂಚಯಕ್ಕಾಗಿ! ಇದು ಸಂಪುಟ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು

2. ಯಾವ ಕಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಸೊಗಸಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಲೇಖಕರು ನಗೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ವಿಚಾರವಂತ ಷ್ಟೇಚ್ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ಆತನನ್ನು ಅವರತಾರಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅವನಿಗೆ ದ್ಯುಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೊರಿಸಲು ಕಂಚಿತ್ತು ತಡಮಾಡೆವು. ಈಗಂತು ಭತ್ತಪತಿ ಶಿವಾಚಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರನ್ನು ಸಹ ಅವತಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಶಿವಾಚಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಂಕರರ ಅವತಾರವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಲಕರನ್ನು ಜತುಭೂಜರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾಪುರಪರನ್ನು ದೇವತೆಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೆಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ. ಮಹಾನ್ ವಿಭೂತಿ ಮರುಪರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ತಡ ಅವರಾಗಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸೇರಿದಂತೆಯೇ ಲೇಷ್ಟು. ಎಂಬುದು ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

5. ತಿಲಕರು ಮತ್ತು ಶಿವಾಚಿಯವರನ್ನು ಜನ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ ?

ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ವಿಚಾರವಂತ ಷ್ಟೇಚ್ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ಆತನನ್ನು ಅವರತಾರಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅವನಿಗೆ ದ್ಯುಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೊರಿಸಲು ಕಂಚಿತ್ತು ತಡಮಾಡೆವು. ಈಗಂತು ಭತ್ತಪತಿ ಶಿವಾಚಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರನ್ನು ಸಹ ಅವತಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಶಿವಾಚಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಂಕರರ ಅವತಾರವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಲಕರನ್ನು ಜತುಭೂಜರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾಪುರಪರನ್ನು ದೇವತೆಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೆಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ. ಮಹಾನ್ ವಿಭೂತಿ ಮರುಪರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ತಡ ಅವರಾಗಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸೇರಿದಂತೆಯೇ ಲೇಷ್ಟು. ಎಂಬುದು ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಗಢ್ಯ – 6 ‘ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ :— ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವರವರು 1949ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುಜಿಲ್ಲೆಯ, ನಂಜನಗೌಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವನೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ‘ದ್ಯಾವನೂರು, ಒಡಲಾಳ, ನಂಬಿಕೆಯ ನೆಂಟ, ನೋಡು ಮತ್ತು ಕೊಡು, ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಪದವಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಇಂದಲ್ಲ – ನಾಳೆ ಘಲಕೊಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

“ಖೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ” ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಘಲಕೊಡುತ್ತವೆ.

2. ಮನೆಮಂಚಮ್ಮೆ ಯಾರು ?

‘ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಗ್ರಾಮದೇವತೆ’

3. ಮನೆಮಂಚಮ್ಮೆನ ಕತೆ ಹೇಳಿದ ಕವಿ ಯಾರು ?

‘ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಎಂಬ ಕವಿ ದೇವನೂರರಿಗೆ ಈ ಕತೆ ಹೇಳಿದರು.

4. ‘ಶಿವಾನುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ’ ಮಸ್ತಕ ಬರೆದವರು ಯಾರು ?

ವಳಕಟ್ಟಿಯವರು ಶಿವಾನುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ ಮಸ್ತಕ ಬರೆದರು.

5. ವಚನಕಾರರಿಗೆ ಯಾವುದು ದೇವರಾಗಿತ್ತು ?

ವಚನಕಾರರಿಗೆ ‘ಅವರವರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ’ ಅವರಿಗೆ ದೇವರಾಗಿತ್ತು .

6. ಅಶೋಕ ಪೈ ಅವರ ಪ್ರತಿ ಯಾವುದು ?

ಅಶೋಕ ಪೈ ಒಬ್ಬ ‘ಮನೋಪ್ಯೇದ್ಯ’ ರಾಗಿದ್ದರು.

7. ದೇವನೂರರ ‘ನನ್ನ ದೇವರು’ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ.

‘ಕಾರಣ ಸಮತೆಯ ಗುಣವಿರುವ ಬುದ್ಧನೆ ದೇವನೂರರ ನನ್ನ ದೇವರು.

ಒಮ್ಮೆ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯದ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ಬಂದರು. ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯ ಸ್ವಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗಳಾದ ನಂತರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಲೇಖಕರು ಉಂಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಸಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಉಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಯಶ್ವಿಸಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಪ್ಪು ಕೇಳಿದ್ದೇ ತಡ ಅವರು ಕೆರಳ ಕೆಂಡವಾದರು. ನೀವು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವಿರಾ? ಭಗವಂತನ ಗುಣ ಎಂದಾದರೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಂದಿತೆ ? ನಾನು ಗುಣಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಪುಣ್ಯಸಂಚಯ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಮಾರ್ಗಕರಣಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು .

1.ಅಶೋಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಸತ್ಯವೆನು ?

ಕೆಲವು ಜನ ಒಂದು ಕೊತಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ದೃಷ್ಟಿಪನ್ನು ತೆಲಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗಾದ ದುಃಖದ ಭಾವನೆ ಪಕ್ಷದ ಕೊತಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರು ಆ ದೃಷ್ಟಿಪನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ತೆಲಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿ ನೋಡಿದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶುಷ್ಣಿ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾದರೆ ಪಕ್ಷದ ಕೊತಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೂ ಇದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

2.ವಚನಕಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಎಂದರೆ ಏನು ? ಏವರಿ.

ವಚನಕಾರರು ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ದೇವರನ್ನು ಮೂಚಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳ ಮೋಸ ಕಲಿಯದೆ ತಮಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ತಮ್ಮ ಅರಿವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಕವಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಕತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಮನೆಮಂಚಮ್ಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮ ದೇವಿ ಕತೆಗೆ ಗೌತಮ ಬುಧನ ಕಾರುಣ್ಯ ಸಮತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವಿರಿ.

ಒಮ್ಮೆ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕವಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವರವರಿಗೆ ‘ಒಳಗಿಂದ ನನ್ನ ದೇವರು ಒಡಮೂಡುತ್ತದೆ’ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ‘ಮನೆಮಂಚಮ್ಮ’ ನ ಕತೆ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮಂಚಮ್ಮ ದೇವಿಗೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿತ್ತಿರುವಾಗ ಅದೇವಿಯ ಬಬ್ಬನ ಮೈಮೇಲೆ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ‘ಕೆಲ್ನಾ ನಿಲ್ಸಿ ನನ್ ಮಕ್ಕಳಾ’ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿದ ಜನರು ಕ್ಷಾಬಿಳಿಯಾಗಿ ನೋಡಲು ‘ಪನ್ನಯ್ಯ ಏನೊಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ’ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಮನೆ ಇದೆಯಾ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ನನಗಿಲ್ಲ ತಾಯಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದೇವಿಯ ನಿಮಗೆಲ್ಲಿರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರೆವಿಗೂ ನನಗೂ ಮನೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಚಮ್ಮ ದೇವಿಯ ಮನಸ್ಸು ಕರುಣೆ/ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಅದೇ ಗುಣದ ಬುಧನನ್ನು ಭಾವಣೆ ಇಲ್ಲದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದರೂ ‘ಅದೇ ನನ್ನದೇವರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

IV. ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ನಿಲ್ಸಿ ನನ್ ಮಕ್ಕಳಾ”

“ಪನ್ನಯ್ಯ ಏನೊ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ”

“ಒಮ್ಮೋ ನನಗೇ ಗುಡಿಮನೆ ಕಟ್ಟಾ ಇದ್ದೀರೋ”

“ಹಾಗಾದರ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಮನೆ ಉಂಟಾ ನನ್ ಮಕ್ಕಳಾ”

“ಹಾಗಾದರ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ನನಗೂ ಮನೆ ಬೇಡ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವರವರು ರಚಿಸಿರುವ “ಪ್ರೇಚಾರಿಕ ಬಿಡಿಲೇಖನಗಳು” ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಎಡಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಗದ್ದೆ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:—ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮಂಚಮ್ಮದೇವಿಗೆ ಗುಡಿಕಟ್ಟಿವಾಗ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬನ ಮೈಮೇಲೆ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮಂಚಮ್ಮ ದೇವಿ ಹಾಗೂ ಜನರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರ್ಥ :— ಜನರಿಗೇ ಇರಲು ಮನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನಗೆ ಗುಡಿಮನೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತಿರುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ದೇವಿಯಲ್ಲಂಟಾದ ಕರುಣೆಯ ಭಾವ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿದೆ.

2. “ನಡೆಯಿಂದ ನುಡಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಅರಿವು”

“ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅರಿವಿಗಾಗಿ ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಡೆ”

“ತಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞ ಮಂದೆ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಕ್ಕಾಗಲ್ಲ”

“ಅವರಿಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರಜ್ಞಿಯೇ ದೇವರಾಗಿತ್ತು”

“ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕ ತಾನ್ನಲ್ಲ”

“ತು ಸಮ್ಮಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ”

“ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ಜಾಗತೀಕರಣ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವರವರು ರಚಿಸಿರುವ “ಪ್ರೇಚಾರಿಕ ಬಿಡಿಲೇಖನಗಳು” ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಎಡಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಗದ್ದೆ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:‘ಕವಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ, ದೇವನೂರರು ಅರಿವು, ಪ್ರಜ್ಞ ಹಾಗೂ ವಚನಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದ ಮಾತುಗಳು.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ಮಹನೀಯರ ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ, ತಾಳ್ಳ, ಪ್ರಜ್ಞಗಳೇ ದೇವರಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿದೆ.

ಗದ್ದ - 7° ‘ಶೈಷ್ವ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಶತಾವಧಾನಿ ಡಾ.ಆರ್.ಗಣೇಶ್ :- ಶತಾವಧಾನಿ ಡಾ. ಆರ್.ಗಣೇಶ್ ರವರು ಕೋಲಾರದವರು. “ಅವಧಾನ” ಕಲೆಯನ್ನು ಮನರುಜ್ಞೀವನ ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು. ಇವರು “ಭಾರತೀಯೋಚನ, ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯಹ ಭಿಕ್ಷುಕ, ನಿಶ್ವನೀತಿ, ಕಲಾಕೌಶಲ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕನಾಟಕ ರಾಜೀವ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶ್ನ್ಯ, ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್. ಪದವಿ ದೊರೆತಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಒಕ್ಕಣಿಸಿದೆ ?
“ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಿಳಿವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಧರ್ಮ” ಎಂದು ಒಕ್ಕಣಿಸಿದೆ.
2. ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ?
“ಯಜ್ಞವೇ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗ”
3. ಬಾಳು ಹಸನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮೀರಬೇಕು ?
“ಬಾಳು ಹಸನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜಿಮ್ಮಿತನವನ್ನು ಮೀರಬೇಕು”
4. ಯಜ್ಞ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅರ್ಥಸ್ವಾರಸ್ವಗಳಿವೆ ?
“ದೇವತಾರಾಧನೆ, ಒಟ್ಟು ಸೇರುವಿಕೆ, ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವಿಕೆ, ತ್ಯಾಗಮಾಡುವಿಕೆ” ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ.
5. ಅನ್ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೇದ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ?
“ಮನುಷ್ಯ ಅನ್ನಗತಪ್ರಾಣಾः” (ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲಾರ) ಎಂದು ವೇದ ಹೇಳಿದೆ.
6. ಮರುಪಾಠ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಲೇಖಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?
“ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿಯವ ಬಗೆಯೇ ಮರುಪಾಠ”
7. ಆಚಾರವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ?
“ಆಚಾರವು ಮಾನವನ ಒಳಗೊ (ಅಂತರಂಗದ) ಶಿಂಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
8. ಯಾವುದು ಸ್ವಧರ್ಮ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?
“ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಜಗತ್ತು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸ್ವಧರ್ಮ”
9. ಸ್ವಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಯಾವುದು ?
“ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಗಿನ ನಿಶ್ಚಯವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಏಗಿಲು”
10. ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಜವಾದ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ತೋರುವ ಅಂಶ ಯಾವುದು ?
“ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡದಿರುವುದೇ” ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಉನ್ನತಿಯಾಗಿದೆ.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಮತ ಎಂದರೆನು ?
“ಮೇಲಕ್ಕಿನದೆ ಚಿಂಡು ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಯತ್ತ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವವು ಚಿಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಯ್ದವೆಸಗುವುದು “ಮತ”

2. ಮಿಳಿಕ್ಕು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವೇನು ?

“ಭೂಮಿಯ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಭೂಮಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವ ಭಾವವೇ ಮತ್ತಾ”

“ಫಾಲದ ಹೊರೆಹೊತ್ತೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಿಳಿವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಧರ್ಮ”

3. ಯಜ್ಞಕ್ಕಿರುವ ಎರಡು ಮುಖಿಗಳು ಯಾವುವು ?

“ಪ್ರತಿಫಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪರಿಪಾಠ ತಪಸ್ಸು” ಹೀಗೆ ಯಜ್ಞ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ “ದಾನ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸಗಳಿಂಬ ಎರಡು ಮುಖಿಗಳಿವೆ”.

4. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಒಳತನ್ನ ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ?

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಳತನ್ನು ‘ಇಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿ’ ಎಂಬ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

‘ಇಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಯಜ್ಞದ ಸಂಕೇತ’, ‘ಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದು ಲೋಕೋಪಕಾರದ ಸಂಕೇತ’.

5. ಮರುಪ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕಿರುವ ಅರ್ಥವೇನು ?

‘ಮರುಪ’ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಗಂಡು ಎಂಬ ಸಂಪರಿತವಾದ ಅರ್ಥವಿರದೆ, ‘ಲಿಂಗಾತೀತವಾದ ಆತ್ಮವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತು’. ಅಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿಯವ ಬಗೆಯೇ ಪರುಪಾರ್ಥ. ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ.

6. ಸ್ವಧರ್ಮ ಯಾವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ?

“ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಜಗತ್ತು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸ್ವಧರ್ಮ” ಸ್ವಧರ್ಮವು ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋಳಿಗಿನ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ”.

III. ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಒನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಬಹುದು, ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲಾದೀತೆ”
2. “ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗವೇ ಯಜ್ಞ” .
3. “ಧರ್ಮದ ಕೆಂಡ್ರ ಶಾಶ್ವರನಲ್ಲಿದೆ” .
4. “ಮರುಪಾರ್ಥಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ ಸ್ವಧರ್ಮಾಚರಣ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ” .

ಆಯ್ದು : “ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶತಾವಧಾನಿ “ಡಾ.ಆರ್.ಗಣೇಶ್” ಅವರ “ಶೈಷ್ವ ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಗಳು” ಎಂಬ ಗದ್ದದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ .

ಸಂದರ್ಭ : “ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವನಿಸಿದ ಅನ್ನ, ತ್ಯಾಗ, ಯಜ್ಞ, ಧರ್ಮ, ಮರುಪಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಧರ್ಮಾಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಿಕರು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವಾಗ ಈ ಸಾಲು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ”

ಸಾರಣ್ಯ : “ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಮೌಲಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಜೀವನ ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವ ಆಶಯವೇ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಗದ್ದಿ -8 ‘ವೃಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿ’

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ದುರ್ಗಸಿಂಹ :- ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಕವಿಯು 1031 ರಲ್ಲಿ ಕಿಸುಗಾಡು ನಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು . ಈತನು ಚಂಪೋಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ಪಂಚತಂತ್ರ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭೀದ, ಪರೀಕ್ಷಾ, ವಿಶ್ವಾಸ, ವಂಚನಾ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯ ಎಂಬ 5 ತಂತ್ರಗಳಳ್ಳಿ 48 ಕಥಿಗಳಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ‘ವೃಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿ’ ಕತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ?
‘ಕಣಾಂಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.
2. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಾಭಿಧಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು ?
‘ಹೊನ್ನಿನ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪ’ ಹೊರಿಸಿದನು.
3. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ಏಕ ವಿಸ್ತೃಯ ಹೊಂದಿದರು ?
‘ಧರ್ಮಾಭಿಧಿಯ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಮರವೇ ಸಾಕ್ಷಿ’ ಎಂಬ ಮಾತುಕೇಳಿ
4. ಧರ್ಮಾಭಿಧಿಯ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದನು ?
‘ಗುರು-ಹಿರಿಯರು-ದೇವರನ್ನು’ ಮೂಳೆಸುತ್ತೇ ಕಳೆದನು.
5. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಟವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಏಕ ಬಂದರು ?
‘ಮರದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಸಲು ಬಂದರು’
6. ವೃಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಕಥೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ನೀತಿಸಾರ ಯಾವುದು ?
‘ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ಸುಳಿಗೆ ಸುಖಿವಿಲ್ಲ’ ‘ಮಾಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಮಾರಾಯ’
‘ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಗುಣ ಮೇಲು’ ಎಂಬ ನೀತಿಸಾರಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ.

II. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಧರ್ಮಾಭಿಧಿಗೆ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಯಾವ ಸಲಹೆಯಿತ್ತನು ?
ನಾವು ಈ ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುವವರಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಲಿಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಹೊನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹೊನ್ನನ್ನು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟ ಹೋಗೋಣ ಎಂದನು.
2. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಾವುವು ?
ನೀನು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಸುಳಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಹಣಿಯದ ಉಟಪಾಡಿ ಬಾಳಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಈ ಮರದ ಹೊಟರೆಯೋಳಗೆ ಅಡಗಿ ಪುಳಿತು ಧರ್ಮಾಭಿಧಿಯೇ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕದ್ದನೆಂದು ಹೇಳು ಎಂದನು.

3. ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರು ವಟವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ?

‘ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾದಿ ದಿವ್ಯ ದೇವತೆಗಳು ವಾಸಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿವಂತಹವನೂ ಆಗಿದ್ದೀರ್ಯಾ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದನು.

III . ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ವ್ಯಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮೆಚ್ಚುವ ಪಾತ್ರ ಯಾವುದು ? ಏಕೆ ?

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಅವನಿಗೆ ತಿರುಗುಬಾಣವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ವ್ಯಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ತನ್ನ ಗಳಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೋಷ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ತಾನೇ ಸಂಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ , ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ

ದುರ್ಗಾಸಿಂಹನ ವ್ಯಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ಒಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೋರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ, ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಮನಸೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ಒಂದು ವಟವ್ಯಕ್ತದ ಕೆಳಗೆ ಹೂತಿಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಲಿಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನಸೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಒಬ್ಬನೇ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೂತಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕದ್ದು ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪವನ್ನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋರಿಸಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಹಣವನ್ನು ಕೆದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಟವ್ಯಕ್ತದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ಶೈತ್ಯರ್ಥಗೊಂಡ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರು ನಾಳೆ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಮರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ತಂಡ ಪ್ರೇಮಮತಿಯನ್ನು ಮರದ ಮೊಟರೆಯೋಳಗೆ ಕೂರಿಸಿ, ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಲು ಒಬ್ಬಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಂಜಾನೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರು ವಟವ್ಯಕ್ತದ ಬಳಿ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಮರದೋಳಗೆ ಪುಳಿತಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿಯು ಹಣವನ್ನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಡ್ಡನೆಂದು ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದ ಇದರಿಂದ ಅನುಮಾನಗೊಂಡ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ‘ನಾನು ಹಣವನ್ನು ಕದ್ದು ಮರದಮೊಟರೆಯೋಳಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಿಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿ ಮರದ ಮೊಟರೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಒಳಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಗೊರಬಂದು ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ-ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೀತಿ ಮಾತು ತನ್ನ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ

IV ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ಮೊನ್ನನೆಲ್ಲಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡೆ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಈತನ ಮಾತು ಅಶ್ವತಷ್ಪಮಾವಾಮ್”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ನಿನ್ನ ಪಳುವಗೆ ನಮ್ಮ ಕುಲಮನೆಲ್ಲಮನೆಜಿವ ಬಗೆ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿಯಾದ ಮನವ್ಯಾಂತಿಯಷ್ಟಂ ಕುಂದುಗುಂ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಮುಸಿಯದ ಬೇಹಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ”.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಮೊನ್ನೆಲ್ಲಮನೀತನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂಡಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಂಟಿನೆ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ವ್ಯಕ್ತಂ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದು ಮನ್ನಂ ಹೇಳ್ಣಿರುಂ ಕೇಳಿರುಮಿಲ್ಲಮ್”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ತಸ್ವರಸ್ಯಾನೃತಂ ಬಲಂ”

ಆಯ್ತು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಗಾಸಿಂಹನ ‘ಕಣಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ’ ಕೃತಿಯ ‘ವ್ಯಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ’ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ‘ಹಣದ ಆಸ್ಗಾಗಿ ಗೆಳಿತನಕ್ಕೆ ದ್ವೋಹ ಬಗೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ಗೆಳಿಯನಾದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ, ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ತಂಡ ಪ್ರೇಮಮತಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ‘ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ; ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ನೀತಿ ಮಾತಿನಂತೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮೋಷಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ತಾನೇ ಹಾಳಾದ ಸಂದರ್ಭ ಈ ಪಾಠದಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ’

ಪದ್ಯ - 1 ಸಂಕಲ್ಪಗೀತ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಜ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಸಾರವರ :-

ಜ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಸಾರವರ 1926ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಶಿಕಾರಿಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ‘ಸಾಮಗಾನ, ಒಲಪು-ಚೆಲುವು, ದೇವತಿಲ್ಲಿ, ದೀಪದ ಹೆಣ್ಣಿ, ಅನಾವರಣ, ಸೌಂದರ್ಯೆಸಮೀಕ್ಷೆ’ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.ಇವರಿಗೆ ಪಂಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಿರುದು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಯಾವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ?

ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.

2. ನದೀಜಲಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ?

ನದೀಜಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗಿವೆ.

3. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು ?

ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು.

4. ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಫೀತೆ ಹೇಗೆಂದೆ ?

ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳು ಬರಡಾಗಿವೆ.

5. ಯಾವ ಎಚ್ಚರಿಸೋಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ ?

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರಿಸೋಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ

6. ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕಿದೆ ?

ಸುತ್ತಲು ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಿದೆ.

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ ?

ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಡುವೆ ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಹಣತೆಯನ್ನು

ಹಚ್ಚುತ್ತೆ, ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ.

2. ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದೆ ?

‘ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಿ, ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಿಗೆ ವಸಂತವಾಗುತ್ತ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದೆ’.

3. ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆ ಯಾಗಬೇಕಿದೆ ?

ಬಿದಿರುವ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆಬ್ಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೆ, ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿನಿಂತಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಅಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತ ಅವರುಜಗಳ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ನಾಲ್ಕನ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಿಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು ?

ಎಲ್ಲಾ ಮತದಂಡನೆಗಳೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರಿಸೋಳುಬದುಕ್ಕೆ.

ಭಯ-ಸಂಶಯಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಿದೆ .

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿ .

1. ನಾವು ಯಾವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಸಾರವರ ಆಶಯ ?

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಸಾರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

‘ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಿರುವ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಬದುಕಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಂತೆ ಪರಿಸರಪ್ರೇಮಿಯಾಗಬೇಕು , ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳು ಹಚ್ಚಬಿಸಿನಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವಂತಹ ವಸಂತಕಾಲವಾಗಬೇಕು.ಅತ್ಯಾಚಾರ , ಅನಾಜಾರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಚಾರ, ಅಸ್ವಶ್ಯತೆ,ಅಸಮಾನತೆ ಗಳಿಂದ ಹಾಳಾಗಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಮೇಲೆತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಷೆ , ಜಾತಿ,ಮತದಂಡನೆಗಳ ಭೇದ ಭಾವದಿಂದ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಸಮಾನತೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸೇತುವೆಯಾಗುವ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕವಿ ಜ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ರಸಾರವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕಂರಂತರದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ಕಲುಷಿತವಾದೀ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ

ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ.

ಬರಡಾಗಿರುವೀ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ

ವಸಂತವಾಗುತ್ತ ಮುಟ್ಟೋಣ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನು

ಹೊಸ ಎಚ್ಚರಿಸೋಳು ಬದುಕೋಣ

ಭಯ-ಸಂಶಯದೋಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣಳು

ನಾಲ್ಕನ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತೋಣ

IV . ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೋಣ”	ಅಥವಾ
“ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ”	ಅಥವಾ
“ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಕಟ್ಟೋಣ”	ಅಥವಾ
“ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ”	ಅಥವಾ
“ಹಡಗನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಡೆಸೋಣ”	ಅಥವಾ
“ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳ ಕೆಡವುತ ಸೇತುವೆಯಾಗೋಣ”	

ಅಂತ್ಯ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪರವರ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ‘ಸಂಕಲ್ಪಿತೆ’ ಪದ್ಯದಿಂದ ಹಾರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಭಯ, ಅನುಮಾನ ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟಿ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಳೆಯಾಗಿ ಶುಚಿಗೋಳಿಸುತ್ತ ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ಭರವಸೆ ಕಟ್ಟೋಣ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಅಡ್ಡ – ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಹೆದುರಿಸಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(4 ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ)

“ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡುವೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ‘ಸಂಕಲ್ಪಿತೆ’ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಜೊಡಲಾಗಿದೆ. ‘ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಹಜ್ಜಿರುವ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಕಲು ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತ’, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಶಿಲುಕಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಬದುಕಿಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಡೆಸಬೇಕು. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಕಲುಪಿತವಾಗಿರುವ ನದಿ ಜಲಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಂತೆ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಬೇಕು, ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳು ಹಚ್ಚು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವಂತಹ ವಸಂತಕಾಲವಾಗಬೇಕು. ಅತ್ಯಾಭಾರ, ಅನಾಭಾರ, ಭ್ರಾಷ್ಟಾಭಾರ, ಅಸ್ಪೃಶಿ, ಅಸಮಾನತೆ ಗಳಿಂದ ಹಾಳಾಗಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಮೇಲೆತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ಮತದ್ವರ್ಮಗಳ ಭೇದ ಭಾವದಿಂದ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಸಮಾನತೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸೇತುವೆಯಾಗುವ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪರವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ -2 ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ :-

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಯವರು 1896ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಗರಿ, ಕೃಷ್ಣಪುರಾರ್ಥಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ನಾದಲೀಲೆ, ನಾಕುತಂತಿ, ಮೇಘದೂತ, ಗಂಗಾವತರಣ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪಂಪಪ್ರಶ್ನಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶ್ನಿ, ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನಿ ಹಾಗೂ ಜಾನ್ನಪೀಠ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು ಲಭಿಸಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಹಕ್ಕಿ ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯು ಕಣ್ಣಿ ರಷ್ಟೆ ಏಂಟಿಕಿಸುವಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ) ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಮುಂದೆ ಹಾರುತ್ತಿದೆ.

2. ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿ, ಬಿಳ, ಕಂಪು, ಹೊನ್ನಿನ ಹೊಳೆಯುವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಿಗಳು ಯಾವುವು ?

ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಿಗಳು.

4. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯು ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿದೆ.

5. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾರನ್ನು ಹರಿಸಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯು ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಿಸಿದೆ.

6. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯು ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

7. ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಚಾಚಿವೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ದಿಗ್ಂಡಲಗಳ ಅಂಚಿನ ಆಚಿಗೂ ಚಾಚಿವೆ.

II. . ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮೂಡಿ ಇಡೀ ಆಕಾಶವೇ ಹಾರಿದಂತೆ ಅಗುತ್ತೆದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಕ್ಕತೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರನ್ನು ಕಣ್ಣಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಯು ಹಾರಾಟುತ್ತಿರುವ ನೋಟ ಅದ್ದುತವಾದುದು ಎಂದು ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಕ್ಕಿ ಹೇಗೆ ಹರಿಸಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೀಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾಮಂಡಲದ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಚ್ಯಾತನ್ಯ, ನೀಡಿ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭಹಾರ್ಯೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಯ ಯಾವ ಮೇರಿ ನೀರನ್ನ ಹೀರಿದೆ ?

ಹಕ್ಕಿಯು ನಕ್ಕತ್ತಗಳ ಗಡಿಯನ್ನು ಮೇರಿ ಚಂದ್ರಲೋಕದ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ವಿಜಾಪು ಬೆಳೆದುದರ ಪರಿಕಾಮವಾಗಿ ಭೂಮಂಡಲದ ಅಚಿಯು ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಮಾನವ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಕವಿಯು ಆಶಯ.

4. ಕವಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಗಡಿಯಾರದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳಗಳು ನಿಮಿಷದಿಂದ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಗಡಿಯಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತುವಂತೆ ಕಾಲ ಪಕ್ಷಿಯು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲಕೆ- ಕೆಳಗೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಸುತ್ತುವುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ .

5. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿತಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಕರಿ-ಬಿಳಿ ಪುಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ-ಹೋಳ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳಿವೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಂಪು ಹಾಗೂ ಅರಿಶಿಣ ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕಿಗಳಿವೆಯಿಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

III . ಜೊಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ ಕವಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳಾವುವು ?

ಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸವಸಲು ಹೇಗೆ ಗಡಿಯಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹೀ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರುತ್ತಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಯ ಪುಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳಿರುವಂತೆಕ್ಕು, ಬಿಳುಪಿನ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತ ಕವಿಯು ಆಕಾಶವನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ, ಮೋಡಗಳನ್ನು ರೆಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಸೂಯ್ದ-ಚಂದ್ರರನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳಾಗಿಸಿ, ನಕ್ಕತ್ತಗಳ ಮಾಲೆ ಮಾಡಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂರಪಾರದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ನೀಲಮೇಷಮಂಡಲ - ಸಮ ಬಣ್ಣ
ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕಿಗಳೊಡೆದವೋ ಅಣ್ಣ
ಚಿಕ್ಕಿಯಮಾಲೆಯ ಸೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು
ಸೂಯ್ಯ-ಚಂದ್ರರನು ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?

ಅಥವಾ

ಯುಗ-ಯುಗಗಳ ಹಣ ಬರೆವ ಒರಿ
ಮನ್ವಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತೆರಿಸಿ
ರೆಕ್ಕಿಯ ಬೀಸುತ ಚೀತನಗೊಳಿಸಿ
ಹೋಸಗಾಲದ ಹಸಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ.

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಗರಿ’ ಕವನಸಂಕಲನದ ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಪದ್ಯಭಾದಿಂದ ಜೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸವಸಲು ಹೇಗೆ ಗಡಿಯಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹೀ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರುತ್ತಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಯ ಪುಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳಿರುವಂತೆಕ್ಕು, ಬಿಳುಪಿನ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತ ಕವಿಯು ಆಕಾಶವನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ, ಮೋಡಗಳನ್ನು ರೆಕ್ಕಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಸೂಯ್ದ-ಚಂದ್ರರನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳಾಗಿಸಿ, ನಕ್ಕತ್ತಗಳ ಮಾಲೆ ಮಾಡಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲಪು ಯಾವ ರಾಜನನ್ನು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ಖಂಡಗಳನ್ನುಬಿಡುದೇ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಹೋಸ ಯುಗದ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವನ್ನೀಡಿ ಹೋಸ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶುಕ್ರ, ಮಂಗಳ ಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರರನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿಬದುಕಲು ಜಾಗ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಪು ಅದನ್ನು ಏರಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಕವಿಯು ಆಶಯ.

IV . ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ರೆಕ್ಕಿಗಳಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಂಟು”	ಅಥವಾ
“ಸಾವಭ್ಯಾಮರ ನೆತ್ತಿಯ ಪಕ್ಕಿ”	ಅಥವಾ
“ಬಲ್ಲರು ಯಾರಾ ಹಾಕಿದ ಹೊಂಚ.”	ಅಥವಾ
“ಹೋಸಗಾಲದ ಹಸು ಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ”	ಅಥವಾ
“ಮಂಗಳ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕೇರಿ”	ಅಥವಾ
“ಎವತೆರೆದಿಕ್ಕುವ ಹೊತ್ತಿನ ಒಳಗೆ”	ಅಥವಾ
“ಚಿಕ್ಕಿಯ ಮಾಲೆಯ ಸೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು”	ಅಥವಾ
“ಸೂಯ್ಯ-ಚಂದ್ರರನ ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣ”	

ಅಂಶ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಅರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: “ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿಯ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಗರಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಯ್ಯ-ಚಂದ್ರರನ್ನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತ, ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಹೋಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಿ ಮನ್ವಗುಣಿತರುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಕಾಲದ ಗತಿಯನ್ನು ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ .

ಪದ್ಯ -3 ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶವೇನು ?

ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದ ಭಾರತೀಯರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರು.

2. ಹಲಗಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖರು ಯಾರು ?

ಪೂರ್ಣೇರಿ ಹನುಮ, ಬ್ಯಾಡರ ಬಾಲ, ಜಡಗ, ರಾಮ ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಲಗಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರು,

3. ಹಲಗಲಿಯ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾದುದು ಏಕೆ ?

ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ದಂಡು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಕಿ ಹಣ್ಣಿದ್ದರಿಂದ ಹಲಗಲಿಯ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾಯಿತು.

4. ಯಾವ ಫಾಟನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ?

ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಹತಾರ ಕದನ ಫಾಟನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

5. ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮುಢೋಳ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಇಂದಿನ ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದೆ.

II. ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರಿ ದಂಗೆ ಏಳಿಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಭಾರತೀಯರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಪೂರ್ಣೇರಿ ಹನುಮ, ಬ್ಯಾಡರ ಬಾಲ, ಜಡಗ ಮತ್ತು ರಾಮ ಇವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ದಂಗೆ ಎದ್ದರು.

2. ಹಲಗಲಿಗೆ ದಂಡು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಬೇಡರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಂದ ಕಾರಕೂನನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಡರ ದಂಗೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಬಡಿಯಲು ದಂಡು ಬಂದಿತು.

3. ದಂಡು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಬಡಿಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೊಂಡರು. ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡರು, ಕೆಲವರು ಇವರಿಗೆ ಹೆದರಿ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡರು.

4. ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ವೀರಗಿಂತಿಗಳು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ

ಲಾವಣಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ. ಒಂದು ಫಾಟನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಕಘನಾತ್ಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡನ್ನು ಲಾವಣಿ ಗಳಿನ್ನುವರು. ಲಾವಣಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೀರತನ ಹಾಗೂ ಸಾಹಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವೀರಗಿಂತಿಗಳು ಎನ್ನುವರು

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು ?

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

1857ರ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತೀಯರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಂದಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಂಬ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಹನುಮ, ಬಾಲ, ಜಡಗ ಮತ್ತು ರಾಮನ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಬಡಿಯಲು ಬಂದ ಕಾರಕೂನನ್ನು ಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯನ್ನು ಬೀಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಹೆಬಲ್ಕೋ ಎಂಬ ಸಾಹೇಬ ಹಲಗಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಕಂಡ ಕಂಡ ಬೇಡರನ್ನು ಕೊಂಡರು, ಬೇಡರ ಮುಖಿಯಂಡರನ್ನೂ ಸಾಯಿಸಿ, ಇಡೀ ಹಲಗಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಉಂಗಿ ಉಂಗಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡಿತು. ಹೇಗೆ ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು.

IV. ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಿರಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಹತಾರ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಜೀವ ಸತ್ಯ ಹೋಗುವುದು ಗೌತ್ಮ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಹೊಡೆದರೊ ಗುಂಡ ಕರುಣ ಇಲ್ಲದಂಗ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಕಟ್ಟಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಕೃಂಬಾನ ಹತಾರ ಹೊಡಬಾರದೋ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಸಿಟ್ಟಲಿ ಮುಂಗ್ಯ ಕಟ್ಟನ ಕಡಕೊಂಡ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಒಳಗಿನ ಮಂದಿ ಗುಂಡು ಹೊಡಿದರೊ ಮುಂಗಾರಿ ಸಿದಿಲ ಶಿಡ್ದಾಂಗ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಹೊಡದರೊ ಗುಂಡ ಕರುಣ ಇಲ್ಲದಂಗ”

ಅಯ್ಯಿ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ!! ಬಿ.ಎಸ್.ಗಡ್ಡಗಿಮರ ರವರ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಲಾವಣಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಬೇಡರ ಬಳಿ ಇರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದಿಕ್ಕಾರಿಸಿದ ಜಡಗ, ರಾಮ ಭೀಮ, ಹನುಮರೊಂದಿಗೆ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ಕಿಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನಾಹತವು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಅನಕ್ಕರಣ ಬೇಡರು, ಕಾಯಿದೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೆತಾತ್ಕಾದದ್ದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ತವ್ಯಾರ್ಥ ಪದ್ಯಭಾಗ

ಕೊಡಲಿ ಕೋರೆ ಸುಡ ಕಬ್ಬಿನ ಮೋಶರು ಬೆಣ್ಣೆ ಹಾಲಾ
ಲುಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆ ಅರಿಸಿಂ ಜೀರಗಿ ಅಕ್ಕಿಸಕ್ಕಾರಿ ಬೆಲ್ಲೂ
ಗಂಗಳ ಚಿರಗಿ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರ ಹೋದವು ಬೀಸುಕಲ್ಲಾ
ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಅತ್ತು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಲಿ ನಾನೆಷ್ಟ್ವು

ಅಧಿಕಾರ

ಸಿಕ್ಕುದ್ದು ತಗೊಂಡು ಸರದ ನಿಂತರೂ ಉಂಟಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಕೊಟ್ಟ್ವು
ಬೂದಿ ಮಾಡ್ಯಾರ್ಮೋ ಹಲಗಲಿ ಸುಟ್ಟು ಗುತ್ತುಳಿಯಲಿಲ್ಲೆಳ್ಳಪ್ಪು
ಕಾಣದೆ ಹೋಯಿತೋ ಕೆಟ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪು
ಹುತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ ಕಲ್ಪೇಶನ ದಯದಿಂದ ಹಾಡಿದೆನಣ್ಣು ಜನಕಾ

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ.)

“ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು” ಲಾವಣೀಯನ್ನು ಬಿ.ಎಸ್.ಗದ್ದಗಿಮತ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1857ರ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆಯ ನಂತರ ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಿಶ್ಚಯಿತರನ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತೀರಂತಹ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತುಕೂಗಲೇ ಹೊಂದಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಂಬ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಹನುಮ , ಬಾಲ, ಜಡಗ ಮತ್ತು ರಾಮನ ಸೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎದರು. ಇವರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಲು ಬಂದ ಕಾರಕೊನನ್ನು ಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸೇನೆಯನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಹೆಬಲಕ್ ಎಂಬ ಸಾಹೇಬ ಹಲಗಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಕಂಡ ಕಂಡ ಬೇಡರನ್ನು ಕೊಂಡರು , ಬೇಡರ ಮುಖಿಂಡರನ್ನೂ ಸಾಯಿಸಿ , ಇಡೀ ಹಲಗಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಉಂಟಿಗೆ ಉರನ್ನೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡಿತು.ಹೀಗೆ ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು.

ಪದ್ಯ -4 ಕಾರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡ ನೀನು

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಹುಮಾರವ್ಯಾಪ್ತಿ :

ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಗದುಗಿನ ನಾರೋಪ್ಪಮ್ ಶ್ರೀ 1430ರಲ್ಲಿ ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಈತನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳಿಂದರೆ ‘ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಮತ್ತು ‘ಬರಾವತೆ’ , ಕಣಾಟಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಹುಮಾರ ವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ಎಂಬಲ್ಲಾ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನಿಗೆ ‘ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ’ ಎಂಬ ಬಿರುದಿದೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು .

1. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಣಾನನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡನು ?

ಮೈದುನತನದ ಸರಸವನ್ನು ಮಾಡಿ , ಕೈಪಿಡಿದು ಎಳೆದು ರಥದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕಣಾನನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡನು .

2. ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಆರಾಧ್ಯ ದ್ವೇವ ಯಾರು ?

ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಆರಾಧ್ಯ ದ್ವೇವ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ

3. ಅಶ್ವಿನಿದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ಜನಸಿದವರು ಯಾರು ?

ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ‘ನಕುಲ ಮತ್ತು ಸಹದೇವರು’ ಜನಿಸಿದರು.

4. ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗಿರುವ ಬಿರುದು ಯಾವುದು ?

ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗೆ ‘ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ’ ಎಂಬ ಬಿರುದಿದೆ.

5. ನಾರಾಜವನಿಗೆ ಹುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಏಕೆ ಬಂತು ?

ವ್ಯಾಸರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದರಿಂದ ಈತನಿಗೆ ಹುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.

II. . ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು .

1. ಕೃಷ್ಣನು ಕಣಾನ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದನು

ಕೃಷ್ಣನು ಕಣಾನಿಗೆ ಅವನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ . ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದನು.

2. ಪಂತಿ, ಮಾಡ್ರಿಯರ ಯಾರ್ಥ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದರು

ಪಂತಿಯು ಸೂರ್ಯನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕಣಾನನ್ನು ಯಮಧರ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಧರ್ಮರಾಂತರನ್ನು ವಾಯುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಭೀಮವನ್ನು , ಇಂದ್ರನ ಅನುಗ್ರಹ ದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಪಡೆದಳು.ಆದರೆ ಮಾಡ್ರಿಯ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಕುಲ - ಸಹದೇವರನ್ನು ಪಡೆದಳು.

3. ಕೃಷ್ಣನು ಅಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದಾಗ ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳೇನು ?

ಕರ್ಣನ ಕೊರಳೆಕೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು, ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಯಿತು, “ಅಯೋ ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಕೇಡಾಯಿತು ಎಂದನು. ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡನು . ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ನೊಂದುಕೊಂಡನು.

4. ಕೃಷ್ಣನು ಕೌರವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಂಡನು ಎಂದು ಕರ್ಣ ಹೇಳಲುಕಾರಣವೇನು ?

ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಒಡೆಯನಾದ ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಶಿರವನ್ನು ಕಡಿದುತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವ ತವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೇನು ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ ದುಯೋಧನನನ್ನು ಕೊಂಡನು ಎಂದನು.

5. ಯುದ್ಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ತೀರ್ಮಾನವೇನು ?

‘ನಾಳಿ ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧವು ಮೃತ್ಯು ದೇವತೆಗೆ ಜೀತಣಕೂಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೌರವನ ಉಪಕಾರದ ಖುಣ ತೀರ್ಮಾನ ಹೋರಾಡಿ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನನ್ನ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವೆನು. ಸೂರ್ಯನಾಳಗೂ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದನು.

III . ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಕರ್ಣನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಒಡ್ಡಿದ ಅಮಿಷಗಳೇನು ?

ಕರ್ಣ ನಿಮಗೂ, ಯಾದವರಿಗೂ, ಕೌರವರಿಗೂ ವಂತ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಾಳೆ , ನೀನು ಕುಂತಿಯ ಹಿರಿಯಮಗ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದ. ‘ನಿನ್ನನ್ನು ಹೃಷಿನಾಪುರದ ರಾಜು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು, ಪಾಂಡವ ಹಾಗೂ ಕೌರವ ರಾಜರು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ದುಯೋಧನನ ಬಾಯಿಂಜಲಿಗೆ ಕೈಯಿಂಡ್ಪುದು ಸರಿಯೇ ? ನಿನ್ನ ವಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವೇಂದ್ರರ ಸಮೂಹ , ನಿನ್ನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಮೂಹ, ನಿನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಮಾದ್ರ, ಮಾಗಧ, ಯಾದವಾದಿಗಳೂ ಅವರ ಮುದ್ದುದಲ್ಲಿ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು , ದುಯೋಧನನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತಲೆಯನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಅಮಿಷ ಒಡ್ಡಿದನು.

2. ಪಾಂಡವರು ಸೋದರರೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಕರ್ಣನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಳಿಸಿ ? ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ತನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಕರ್ಣನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇನು? ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಕೃಷ್ಣನ ಅಮಿಷಕ್ಕೆ ಕರ್ಣನ ಪ್ರಪೂತ್ರರವೇನು ?

ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ತನ್ನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಕರ್ಣನ ಕೊರಳೆಕೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು, ಕಂಬನಿಯ ಸುರಿಯ ‘ಅಯೋ, ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಕೇಡಾದುದು ಎಂದನು. ತನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಅವನಿಗೆ ಸಂತಕದ ಬದಲಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. ತಾನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ನಿಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಗೊಂದಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ‘ಪಾಂಡವ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಈ ಮಾತುಗಳು ಕೌರವೇಂದ್ರನನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ವಂಶದ ರಹಸ್ಯ ತೆಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡನು’ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ.

ಕರ್ಣನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ‘ಮರಳು ಮಾಧವ, ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸೋಲುವವನಲ್ಲ ಜಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಕೌರವರಿಂದ ಸೇವೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ನನ್ನ ಒಡೆಯನಾಥ ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಶಿರವನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಆವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೇನು , ಆದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತೆಳಿಸಿ ದುಯೋಧನನನ್ನು ಕೊಂಡೆ’ ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾ ‘ನಾನು ಕೌರವನ ಉಪಕಾರದ ಖುಣ ತೀರ್ಮಾನ ಸಲುವಾಗಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಏರಯೋಧರನ್ನು ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಒಡೆಯನಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವೆನು. ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಯಿಸೆನು ‘ ಎಂದನು.

IV . ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ .

1. “ರವಿಸುತ್ತನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿತ್ತದನು ಭಯವ”.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಬಾಯ್ದುಂಬುಲಕ ಕ್ಯಾನುವರೆ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಜೀಯ ಹಸಾದವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ನಿನ್ನಪಡೆಸೆಯ ಬಯಸುವವನಲ್ಲ”.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ನಿನ್ನಾಳೆ ಮೇದಿನೀ ಪತಿ ನೀನು”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಲಲನೆ ಪಡೆದೀಯೆದು ಮಂತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗ ನೀನು”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಕುರಪತಿ ನುಡಿಸ ಜೀಯ ಹಸಾದವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟ ನಿನಗೆಂದ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಎನು ಹೇಳ್ಯ ಕರ್ಣ ಬಿಡ್ಡ ಗಳಾನಿ”

ಅಯ್ಯು : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪುಮಾರವ್ಯಾಸನ ‘ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯ’

ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು ಕಾವ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕೃಷ್ಣನ ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತೆಳಿಸುತ್ತಾ , ದುಯೋಧನನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹೃಷಿನಾಪುರದ ರಾಜನಾಗಿ ಪಾಂಡವ ಹಾಗೂ ಕೌರವ ಸೇವೆಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಾತಿದು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದಾನ , ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿಧ್ಯ ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಯಿರು , ಕೃಷ್ಣನ ಕವಟತನದ ರೀತಿಯ ಈ ಪದ್ಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಬಂದಿದೆ.

2. “ಮಾರಿಗೊತ್ತಣವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು”.
“ಸುಯೋಧನರನಗೆ ಬೆಸಕ್ಕೆಪಲ್ಲಿ ಮನವಿಲ್ಲ”
“ಮಹಿಯ ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಗೆ ಸೋಲುವನಲ್ಲ”
“ಹಗೆವರ ಶಿರವನಿರಿದೊಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂಬೀ ಭರದೊಳಿದೆನು”
“ನಿನ್ನಯ ವೀರರ್ಯೇವರ ನೋಯಿಸೆನು ರಾಜೀವಸವಿನಾಳೆ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆ ‘ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯ’ ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು ಕಾವ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ತನ್ನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಕರ್ಣನು ಗೊಂದಲಕ್ಷ್ಯಾಳಗಾಗಿ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಾತಿ ನಂತೆ ನಾನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ರಾಜನಾಗಲು ಒಪ್ಪುಪುದಲ್ಲಿ ಬದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಒಡೆಯನ ಮೂಲ ತೀರಿಸಲು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಅರ್ಜಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ವೀರರ್ಯೇವರ ನೋಯಿಸೆನು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದಾನ , ಶೌಯು-ಕೈ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಯೇಯು , ಕೃಷ್ಣನ ಕವಟತನದ ರೀತಿಯು ಈ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಕಂಠಪಾಠದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ಕೊರಳ ಸರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು ದೃಗುಜಲ
ಉರವನೀ ಕಡು ನೋಂದನಕಟಾ
ಪರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೋಗೆದೋರದುರುಹದೆ
ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನ ವಂಶವ
ನರುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವು ಮಾತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

ಅಥವಾ

ಮಾರಿಗೊತ್ತಣವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ
ಭಾರತವು ಚತುರಂಗ ಬಲದಲಿ
ಕೌರವನ ಮೂಲ ಹಿಂಗೆ ರಣದಲಿ ಸುಭಟಕೋಟಿಯನು
ತೀರಿಸಿಯೆ ಪತಿಯವಸರಕ್ಕೆ ಶ
ರೀರವನು ನೂಪುವನು ನಿನ್ನಯ
ವೀರರ್ಯೇವರ ನೋಯಿಸೆನು ರಾಜೀವಸವಿನಾಳೆ

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೆ ‘ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕಾವ್ಯದ ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನಿಂದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಬಳಿಬಂದು ಅವನ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಪದ್ಯ - 5 ಹಸುರು

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಕುವೆಂಪು :

ಕುವೆಂಪು ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಧಾಗಿರುವ ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಮಟ್ಟಪ್ಪ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಪ್ಪಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ 29ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1904ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಕೊಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಕಾನೂರು ಹಗ್ಗಡತಿ.ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅಮಲನ ಕಢೆ. ಮೋಡಣಿನ ತಮ್ಮ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಕಢೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಇವರಿಗೆ ‘ಭಾರತೀಯ ಜಾನ್ನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೆವಿ ಬಿರುದು ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಜಾನ್ನಪೀಠಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಅಶ್ವಯುಜ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಯಾವ ಹಸುರಿನಂತಿದೆ ?
‘ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಗಿಳಿಯ ಹಸುರಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.
2. ಗಿಳಿಯ ಹಸುರಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದು ?
ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಗಿಳಿಯ ಹಸುರಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.
3. ಕವಿಯು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಎಲ್ಲಿದೆ ?
ಕವಿಯು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ‘ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯ ಪಕ್ಷದ ಬನದಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ.
4. ಹಸುರು ಎಂಬುದು ಯಾವುದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದಕವನವಾಗಿದೆ.
‘ಹಸುರು’ ಎಂಬುದು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ.
5. ಕವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಡಿದೆ ?
ಕವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ‘ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಹೋಸಪಚ್ಚೆಯ’ ಜಮಿನಾಸೆಯಂತೆ ಕಂಡಿದೆ .
6. ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಮಾನಿನ ಕಂಪು ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಿಂಪು ಹೇಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದೆ ?
ಕವಿಗೆ ಹಸುರು ಹಸುರಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿದೆ.
7. ಅತ್ಯ-ಇತ್ಯ-ಎತ್ತಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಕವಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿದ್ದಧ್ವನಿ ಏನು ?
ಎತ್ತಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೂ ಕವಿಗೆ ಹಸುರು ಮಾತ್ರವೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.
8. ಕುವೆಂಪುರವರ ‘ಅತ್ಯಕಥನ’ ಕೃತಿ ಯಾವುದು ?
‘ನನಪಿನ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ’ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅತ್ಯಕಥನ ಕೃತಿ
9. ಕುವೆಂಪುರವರ ‘ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ’ ಕೃತಿಗೆ ದೂರೆತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಾವುವು ?
ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಜಾನ್ನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

II. ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಕವಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾಪುದರಲ್ಲಿ ಆಗಸದಿಂದ ಬಿಂಳಿನವರೆಗೂ ಹಸರು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ?

ಕವಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಗಸ , ಮುಗಿಲು, ಬೆಟ್ಟ , ಕೊವೆ, ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆ, ಅಡಕೆಯ ತೋಟ, ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು , ಹೊವಿನ ಕಂಪು, ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳ ಧನಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹಸರಾಗಿ ಕಂಡಿವೆ.

2. ಹಸರು ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಕವಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ದೇಹದ ರಕ್ತ, ಹೃದಯ, ನೋಡುವ ನೋಟ , ಉಸಿರಾಟ ಹಾಗೂ ಕವಿಯಿಂದ ಕೇಳುವ ಶಬ್ದವೆಲ್ಲವೂ ಹಸರಾಗಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಸಿದೆ.

3. ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಂಶಗಳಾವುವು ?

ಆಗಸದಿಂದಿದು ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹಸಿರು ತುಂಬಿದೆಲ್ಲದೆ ಕವಿಯ ಒಡಲಿನ ಹೃದಯ ಹಾಗೂ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತವೂ ಹಸಿರಾದದ್ದರಿಂದ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟಿತು.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಹಸರು ಕವನದ ರೀತ್ಯೇ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹಸರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಕವಿಯಾತ್ಮವು (ಕುವೆಂಪುರವರ ಆತ್ಮವು) ಹಸರುಗಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಸರು ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯು ಹೊಸದರಂತೆ ಕಂಡು ಹಸಿರಿನ ವಿಶ್ವಾಸಿತೆಯಿಂದ ಕವಿಯ ಆತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟವರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕವಿ ಆಗಸ, ಮುಗಿಲಿನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಸರು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲು , ಬೆಟ್ಟ, ಕೊವೆ, ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆ , ಅಡಕೆಯ ತೋಟವೆಲ್ಲವೂ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ . ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೈಪ್ಪಿಯಾಗದ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಹೊಸದಾದ ಹಸಿರು ಜಮಿಖಾನೆಯನ್ನುಹಾಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದು, ಕವಿಯ ಕಣ್ಣಗಟ್ಟೇ ಹಸಿರು ಕಾಣಿದೆ ಹೊವಿನಕಂಪು , ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ, ಕೋಗಿವಯ ಇಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟಿ ಅವರ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವರಕ್ತವೂ ಸಹ ಹಸಿರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೊಡಿದ್ದರೆ ಜೀವ ಸಂಕಲವೆಲ್ಲವೂ ಸಂತೃಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದ ಕವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(5 ಹೃಂಗಾಲಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶಬರೆಯಿರಿ.)

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರ ‘ಪಕ್ಕಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದ್ದು ‘ಹಸರು’ ಪದ್ಯದಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯು ಹೊಸದರಂತೆ ಕಂಡುಹಾಸಿರಿನವಿಶ್ವಾಸಿತೆಯಿಂದ ಕವಿಯ ಆತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟವರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕವಿ ಆಗಸ, ಮುಗಿಲಿನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಸರು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲು , ಬೆಟ್ಟ, ಕೊವೆ, ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆ , ಅಡಕೆಯ ತೋಟವೆಲ್ಲವೂ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ . ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೈಪ್ಪಿಯಾಗದ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಹೊಸದಾದ ಹಸಿರು ಜಮಿಖಾನೆಯನ್ನುಹಾಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದು, ಕವಿಯ ಕಣ್ಣಗಟ್ಟೇ ಹಸಿರು ಕಾಣಿದೆ ಹೊವಿನಕಂಪು , ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ, ಕೋಗಿವಯ ಇಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕವಿಯಾತ್ಮವು ಹಸರುಗಟ್ಟಿ ಅವರ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವರಕ್ತವೂ ಸಹ ಹಸಿರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಾವಾಗಲೂ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೊಡಿದ್ದರೆ ಜೀವ ಸಂಕಲವೆಲ್ಲವೂ ಸಂತೃಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದ ಕವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

IV. ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ಹಸರಾದು ಕವಿಯಾತ್ಮ”

ಅಥವಾ

“ಬೀರೆ ಬಣ್ಣಿವನೆ ಕಾಣೆ”

ಅಥವಾ

“ಹಸರಾದು, ಹಸರಿತ್ತಲ್, ಹಸರೆತ್ತಲ್”

ಅಥವಾ

“ಹಸರಿನ ಮಲೆ ; ಹಸರುರು ಕೊವೆ”

ಅಥವಾ

“ಮೊಸ ಪಕ್ಕಿಯ ಜಮಿಖಾನೆ”

ಅಥವಾ

“ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಂಪು ಹಸರು”

ಅಥವಾ

“ಅದೊ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಮೊಸಪಕ್ಕಿಯ ಜಮಿಖಾನೆ”

ಅಂತ್ಯ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರ ‘ಪಕ್ಕಿಕಾಶಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ‘ಹಸರು’ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕವಿಯ ಆಗಸದಿಂದ ಭೂಮಿಯೆಡೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಹಚ್ಚ ಹಸರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಇದರಿಂದ ಕವಿಯಾತ್ಮ ಹಸರುಗಟ್ಟಿ ದೇಹದ ರಕ್ತವು ಹಸರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತ-ಇತ್ತ, ಮೇಲೆ-ಕೆಳಗೆ, ಎತ್ತಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಭೂಮಿಯ ಹಸರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ನುಡಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಂಠಪಾಠದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ಪದ್ಯ -6 ಭಲಮನೆ ಮೇರವೆಂ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ರನ್ನ :— ರನ್ನ ಕವಿಯು 10ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟಿಜೀಲೀಯ ಮುದುಪೋಳು (ಕಿಗಿನ ಮುಧೋಳು) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ತಂದೆ ಜಿನವಲ್ಲಭ . ತಾಯಿ ಅಬ್ಜಲಬ್ಜೆ ಈತನು ‘ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯಂ ಅಧವಾ ಗಥಾಯುದ್ಧ ಎಂಬ ಲೊಕಿಕ ಕೃತಿಯನ್ನೂ , ‘ಅಜಿತ ತೀಧ್ರಾಂಕರಮರಾಣ ತಿಲಕಂ, ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತಂ, ಚಕ್ರೀಶ್ವರ ಚರಿತಂ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಕವಿಕೃತಿ , ರನ್ನಕಂದ , ರತ್ನತ್ರಯ ಎಂಬಿತಾದಿ ಬಿರುದುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಲು ಒಂದನ್ನೆ ಎಂದು ದುಯೋಧನ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು ?
ಈ ಮಾತನ್ನು ದುಯೋಧನ ಭೀಷಣಾಭಾರ್ಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು.
- ದಿನಪಸುತ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?
ದಿನಪಸುತನೆಂದರೆ ‘ಕೊ’
- ಯಾರೊಬರಂತ್ಯು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುಯೋಧನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ?
‘ಭೀಮ ಹಾಗೂ ಅಬ್ಜನ’ ರನ್ನು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುಯೋಧನ ಹೇಳಿದನು.
- ದುಯೋಧನನ ಅಣುಗಾಳನ ಹಾಗೂ ಅಣುಗದಮ್ಮ ಯಾರು “?
ದುಯೋಧನನ ಅಣುಗಾಳನ್ (ಗೆಳೆಯ) ಕೊ ಹಾಗೂ ಅಣುಗದಮ್ಮ (ತಮ್ಮ) ದುಶ್ಯಾಸನ’
- ಭಲವನ್ನೇ ಮೆರಿಯುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದವನು ಯಾರು ?
ಭಲದಿಂದಲೇ ಮೆರಿಯುವುದಾಗಿ ದುಯೋಧನನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು.
- ಅಂತಕಾತ್ಮಜ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?
‘ಧರ್ಮರಾಯ’ ನನ್ನು ಅಂತಕಾತ್ಮಜ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

(ಆ). ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಬೀಷ್ಟರು ನೀಡದ ಸಲಹೆಗಳೇನು ?
ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆ,ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಟ್ಟಿಕ್ಕೊ, ಪಾಂಡವರನ್ನೂ ಸಂಧಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು .
- ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊ ಎಂದು ಭೀಷ್ಟ–ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ದುಯೋಧನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇನು ?
‘ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಲೆಂದು ಬಂದೆನೇ ಹೋರತು ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ‘ಕೇಳಲು ಬಂದಿಲ್ಲ’ ಎಂದನು .

- ಈನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೆಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭಲಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದುಯೋಧನ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ ?

ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊ ಎಂದು ಭೀಷ್ಟರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದಾಗ , ದುಯೋಧನನು ನಾನು ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರಾ, ನಾನು ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರುವ ಕೊಣನನ್ನು ಕೊಂಡ ಆ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ನೆಲ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದನು.

- ಈ ನೆಲನೊಡನೆ ತಾನು ಸಹಬಾಳ್ಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದುಯೋಧನ ಹೇಳುವುದೇಕೆ ?

ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ತೀರ್ತೀತಿಯ ಗೆಳೆಯನಾದ ಕೊಣನನ್ನು , ತೀರ್ತೀತಿಯ ಸಹೋದರನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನನ್ನು ಕೊಂಡ ಪಾಧ್ರ – ಭೀಮರು ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೂ ನಾನು ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಆಲ್ಕಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದನು .

- ಘಾಢ – ಭೀಮರ ಬಗೆಗೆ ದುಯೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಪಾಧ್ರ – ಭೀಮರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಕೊಣನನ್ನು ಹಾಗೂ ತೀರ್ತೀತಿಯ ತಮ್ಮ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಪಾಧ್ರ–ಭೀಮರನ್ನು ಕೊಂಡು ನಂತರ ಧರ್ಮರಾಯನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಎಂದನು.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

- ಭೀಷ್ಟ ಮತ್ತು ದುಯೋಧನರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಶಾರಸ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧವಾ

ದುಯೋಧನನ ಭಲದ ಗುಣ ಅವನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧವಾ

ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂದಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದುಯೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಅಧವಾ

ಭೀಮಾಜುಸರನ್ನು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕವೇ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುಯೋಧನ ಹೇಳಲು ಹಾರಣವೇನು

ರನ್ನನು ಬರೆದ ಗದಾಯುದ್ಧ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಯೋಧನನ ಭಲದ ಗುಣವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕುರುಕ್ಕೀತ್ಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಯೋಧನ ಏಕಾಗಿಯಾಗಿ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಭೀಷ್ಟರಿಂದ ಅಲನುಮತಿಪಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಭೀಷ್ಟರು ಸಂಧಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದುಯೋಧನನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ದುಯೋಧನನ ತನ್ನ ಈ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಧಿಗಿಂತ ಯುದ್ಧವೇ ಸರಿಯಲ್ಲವೇ, ನನ್ನ ತೀರ್ತೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ ಕೊಣನನ್ನು ಕೊಂಡ ಅಜುನ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ಕೊಂಡ ಭೀಮ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಈ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಪಾಠು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಬರನ್ನು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಸಹೋದರನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದು ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಂಡವರು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವೆ ಅಧವಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಂಗ್ಯ ಅಗಲ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದೆ ನಾನೇ ಆಲ್ಕಿಕೆ ನಡೆಸುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಭಲದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಭೀಷ್ಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

IV . ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. “ನೇಲಕೆರಿವನೆಂದು ಬಗೆದಿರ ಚಲಕರೆವೆಂ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಸಮರದೊಳಿನಗಜ್ಞ ಪೇಳಿಮಾಪುದು ಕಜಂ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಪಾಂಡವರೊಳಿರೆದು ಭಲಮನ ಮೆರೆವೆಂ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಮೇಣಾಯ್ತು ಕೌರವಂಗವನಿತಳಂ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಕೊಲಿಸಿದ ನೆಲನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಮುದುವಾಳ್ಳಪೆನೆ”

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

“ಪಾಂಡವಗಾರುದು ಮೇಣಾಯ್ತು ಕೌರವಂಗವನಿತಳಂ”

ಅಂತ್ಯ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರನ್ನನು ಬರೆದ “ಗಧಾಯುಧ್” ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದ ‘ಭಲಮನ ಮೆರೆವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ‘ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೋ ಎಂದು ಭೀಷ್ಟರು ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ದುಯೋಧನನು ನಾನು ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರುವವನಲ್ಲ ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರುವವನು , ನನ್ನ ವೃಂಗಳಾದ ಭೀಮಾಜೂನರನ್ನು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕವೇ ನಾನು ಧರ್ಮರಾಯನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ.

ಸಾರಸ್ : ದುಯೋಧನನ ಅತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಭಲದ ಗುಣ ಅವನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಣಾಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಂಠಪಾಠದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ನೇಲಕೆರಿವನೆಂದು ಬಗೆದಿರೆ!

ಚಲಕರಿವೆಂ ಪಾಂಡುಸುತ್ತೋಳಿನೆಲನಿದು ಪಾ

ಳ್ಳೈಲನೆನಗೆ ದಿನಪಕುತನಂ

ಕೊಲಿಸಿದ ನೆಲನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಮುದುವಾಳ್ಳಪೆನೆ

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಪುಟ್ಟಿದ ನೂವರುಮೆನ್ನೈಡೆ

ಪುಟ್ಟಿದ ನೂವರುಮಿದಿಚಿರ ಸತ್ಯೋಡೆ ಕೋಪಂ

ಪುಟ್ಟಿ ಮೊದಳ್ಳುದು ಸತ್ಯರೂ

ಪುಟ್ಟಿರೆ ಪಾಂಡವರೊಳಿರೆದು ಭಲಮನ ಮೆರೆವೆಂ

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(5 ಪ್ರಾರಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ)

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ರನ್ನನು ಬರೆದ “ಗಧಾಯುಧ್” ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದ‘ಭಲಮನ ಮೆರೆವಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ರನ್ನನು ಬರೆದ ಗದಾಯುಧ್ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಯೋಧನನ ಭಲದ ಗುಣವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕುರುಕ್ಕೀತ್ಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಯೋಧನ ಪಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಭೀಷ್ಟರಿಂದ ಅನುಮತಿಪಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಭೀಷ್ಟರು ಸಂಧಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದುಯೋಧನನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದುಯೋಧನನು ತನ್ನ ಈ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಧಿಗಿಂತಯುದ್ಧವೇ ಸರಿಯಲ್ಲವೇ, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗಳಿಯ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕೊಂಡಲಜೂನ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ಕೊಂಡ ಭೀಮ ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಈ ಭೂಮಿ ನನಗೆ ಪಾಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮ ಆದ್ವರಿಂದಲಪರಿಬರನ್ನು ಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಸಹೋದರನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದು ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪಾಂಡವರು ಸೋಲಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆದ್ದರೆ ಒಂದು ಅಂಗ್ಯ ಅಗಲಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡದೆ ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿಕೆ ನಡೆಸುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತನ್ನ ಭಲದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಭೀಷ್ಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ : ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿತ್ತ 1550ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಈತನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ಎಂಬ ಹಸರುಗಳಿವೆ. ‘ಜ್ಯೋತಿಭಾರತ’ ಹಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ತೃ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿಗೆ ‘ಉಪಮಾಲೋಲ’, ಕನಾಕಟಕ ಕವಿ ಚೂತವನ ಚೈತ್ರ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಜ್ಯೋತಿಭಾರತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಯಾರು?

ಜ್ಯೋತಿಭಾರತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿಯು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

2. ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು?

ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಲವನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದನು.

3. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ಯಾವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದನು?

ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದನು.

4. ಮುನಿಸುತ್ತರು ಹೆದರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಇದು ರಾಜನಾಥ ರಾಮನ ಕುದುರೆ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಗೆ ಹೊಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೆದರಿದರು.

5. ಲವ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು?

ಬಿಲ್ಲು-ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲವನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

III. ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಅಶ್ವಮಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವು ಒಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವು ನಾನು-ನಾಡುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತ ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಅಶ್ವಮದ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಹೊದೋಟ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳ ತೋಟ ನೋಡಿ ಅದರೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಳಿದು ನಾಶಮಾಡಿತು.

2. ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯೇಯ ಮಗನಾದ ರಾಮನೋಭ್ರಂಜನೇ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಏರ,

ಇದು ಆತನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಕುದುರೆ, ಅವನ್ನು ಏರಿಸುವ ಏರ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಡೆಯಿರ ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

3. ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಲವ ಏನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ?

“ಈ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ರಾಮನೋಭ್ರಂಜನೇ ಏರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊಳ್ಳಿವ ಇವರ ಗವಾವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದರೆ ಜನರು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಂಜಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ನಿಂತನು .

4. ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಿವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುತ್ತರಿಗೂ ಲವನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಘಾದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಇದು ರಾಜನಾಥ ರಾಮನ ಕುದುರೆ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಹೊಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡು ಎಂದಾಗ , ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳಾದ ನೀವು ಭಯದಿಂದ ಹೆದರಿದರೆ ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಾದ ನಾನು ಏಕ ಹೆದರಲೆ ಎಂದು ಲವ ಹೇಳಿದನು.

III. ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ಲವನು ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅಥವಾ

ಲವನ ನಡವಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಯಿತೇ? ಏಕ? ಅಥವಾ

ಲವನು ರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಅಥವಾ

ಲವನು ಕೌಶಲ್ಯೇಯ ಮಗನಾದ ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನಧನಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಕುದುರೆಯು ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಅಶ್ವಮದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ತೋಟ ಹಾಗೂ ಹೊದೋಟವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಪಡಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಲವನು ಆ ಕುದುರೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾದ ಅದರ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕುದುರೆ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಬರೆದಿತು. ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಲವನು ಸಿಡಿದೆದ್ದ ರಾಮನ ಗವಾವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದೆದ್ದರೆ ಜನರು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಂಜಿ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೇ.ಇಂತಹ ಬಲವಾದ ತೋಟಗಳಿಂದ್ದು ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಕುರುರೆಯ ಕೌರಳನ್ನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಕುರುರೆಯನ್ನು ಬಾಳೆಗಿಡಿಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಮುನಿಸುತ್ತರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಲವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳಾದ ನೀವು ಹೆದರಬಹುದು ಆದರೆ ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಾದ ನಾನು ಏಕ ಹೆದರಲೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿ ನಿಂತನು.

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(4 ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ)

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಬರೆದ ‘ಜ್ಯೋತಿಭಾರತ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದ ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಕುದುರೆಯು ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಅಶ್ವಮದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ತೋಟ ಹಾಗೂ ಹೊದೋಟವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರೊಳಗೆನುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಪಡಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಲವನು ಆ ಕುದುರೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾದ ಅದರ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕುದುರೆ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಬರೆದಿತು. ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಲವನು ಸಿಡಿದೆದ್ದ ರಾಮನ ಗವಾವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದೆದ್ದರೆ ಜನರು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಂಜಿ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೇ.ಇಂತಹ ಬಲವಾದ ತೋಟಗಳಿಂದ್ದು ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಕುರುರೆಯ ಕೌರಳನ್ನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಕುರುರೆಯನ್ನು ಬಾಳೆಗಿಡಿಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಮುನಿ ಸುತರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಲವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳಾದ ನೀವು ಹೆದರಬಹುದು ಆದರೆ ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಾದ ನಾನು ಏಕ ಹೆದರಲೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿ ನಿಂತನು .

ಪದ್ಯ -8 ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸಪೊತ್ತನೇ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಪಂಪ :-

ಪಂಪನು 10ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವೆಂಗಿಮಳು ಎಂಬ ಅಗ್ರಹಾರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಈತನು ವಿಕ್ರಮಾಚಾರ್ನ ವಿಜಯಂ ಅಥವಾ ಪಂಪಭಾರತ ಹಾಗೂ ಪಂಪಮರಾಣ ಅಥವಾ ಅದಿಮರಾಣ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ‘ರತ್ನತ್ಯಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಈತನಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿ ಮಣಿಹಾರ, ಸಂಸಾರ ಸಾರೋದಯ, ಕವಿತಾಗುಣಾಂವ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದುಗಳಿವೆ.

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಏಕ ಬಂದನು ?

ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಲು ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು.

2. ದ್ರೋಣನು ಯಾರೋಡನೆ ಪರಶುರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು ?

ದ್ರೋಣನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೋಡನೆ ಬಂದನು .

3. ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಧಾನ ಅಶ್ವಗಳು ಯಾವುವು?

ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ‘ಪರುಣ, ವಾಯುವ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಾಸ್ತಗಳನ್ನು ನೀಡಿದನು.

4. ಭತ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ ಯಾರು ?

ದ್ರುಪದನು ಭತ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು .

5. ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮನ ನಂತರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಲು ಯಾರ ಬಳಗೆ ಬಂದನು ?

ರಾಜನಾದ ದ್ರುಪದನ ಬಳಗೆ ಬಂದನು.

6. ದ್ರುಪದನು ಪಡಿಯರನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು ?

‘ದ್ರೋಣನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನನಗೆ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು .

II. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು–ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಬಡತನ ಎದುರಾಗಿ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಲ ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಗೆ ಬಂದನು. 1.

ದ್ರುಪದನಿಗೂ ದ್ರೋಣನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಪಕೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ?

ಅಥವಾ

ದ್ರೋಣನು ದ್ರುಪದನ ವಿರುದ್ಧ ಶಪಥ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ?

2. ಪರಶುರಾಮನು ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ್ಯಾವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಪರಶುರಾಮನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ನೀಡಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಬಳಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ದ್ರೋಣಿಗೆ ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟ್ಯಾವನ್ನು ನೀಡಿದನು.

3. ದ್ರುಪದನು ದ್ರೋಣಿಗೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಯಾವುವು?

ನನ್ನಂತಹ ರಾಜನಿಗೂ ನಿನ್ನಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಎಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧ, ಬೇಡಲು ಬಂದವರು ಈ ರೀತಿ ನಾಡಿಕೆಗೆಟ್ಟಿಬೇಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ.

4. ದ್ರೋಣನು ಶಪಥ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಾವುವು ?

ಅಥವಾ

ದ್ರುಪದನ ಗರ್ವದ ಮಾತಿಗೆ ದ್ರೋಣನ ಪ್ರಶ್ನೆತರವೇನು ?

ಅಥವಾ

ದ್ರುಪದನ ಗರ್ವವನ್ನು ಇಳಿಸಲು ದ್ರೋಣ ಮಾಡಿದ ಶಪಥವೇನು ?

ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಹೆಂಡ ಪ್ರತಿದಿನ ಪರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಹೆಂಡೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟಿ ನೋಣಕ್ಕೆ ತಿಪ್ಪೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಿನಗೆ ಅಹಂಕಾರವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಈ ಅಹಂಕಾರವುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೀಸೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ದ್ರೋಣನು ಶಪಥಮಾಡಿದ.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು–ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ .

1. ದ್ರುಪದನಿಗೂ ದ್ರೋಣನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಪಕೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ?

ಅಥವಾ

ದ್ರೋಣನು ದ್ರುಪದನ ವಿರುದ್ಧ ಶಪಥ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ?

ಅಥವಾ

ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಬಡತನ ಎದುರಾಗಲು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳೇನು ?

ಅಥವಾ

ದ್ರೋಣನು ದ್ರುಪದನ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಡಿದೇಳಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳೇನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಬಡತನ ನಿಮಿತ್ತ ದ್ರೋಣನು ಯಾರ್ಥಾರ ಬಳಗೆ ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕರಾಗಿ ಹೋದನು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಣಸೆಗಳೇನು ತಿಳಿಸಿ.

ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಬಡತನ ಬರಲು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಾದ ಪರಶುರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಡಲು ಬಂದನು ಆದರೆ ಪರಶುರಾಮ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋರಡಲುಸಿಧ್ವನಾದ ಕಾರಣ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಭರಣ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೊದಲೇಬೇರಿಯವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಲಿದ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದನು. ನಂತರ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ ಗೆಳೆಯ ದ್ರುಪದನು ರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ ಬಳಿ ಸಹಾಯ ಬೇಡಲು ಬಂದು ತಾನು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ದ್ರುಪದನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅರಮನೆಯ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಆದರೆ ದ್ರುಪದನಿನೆಂಬಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಹೋರಗೆನೂಕು ಎಂದು ದ್ರುಪದ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಪಗೊಂಡ ದ್ರೋಣ ಅರಮನೆಯ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದಾಗದ್ದೋಣನು ರಾಜನಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಎಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಯ ಗೆಳೆತನಬೇಡಲು ಬಂದವರು ಈ ರೀತಿ ನಾಡಿಕೆಗೆಟ್ಟಿ ಬೇಡುವುದುಸರಿಯೇ ಎಂದು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ.

ಇದರಿಂದ ಕೆಲಿಗಿ ದ್ವೋಣನು ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸುಹೆಂಡ ಕುಡಿದವರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಹೆಂಡದೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟಿನೊಣಕ್ಕೆ ತಪ್ಪೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಿನಗೆ ಅಹಂಕಾರವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಈ ಅಹಂಕಾರವ್ಯಳ್ಳ ನಿನ್ನ ಕೃಕಾಲುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಶಿಶ್ವರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏಸೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ದ್ವೋಣನು ಶಪಥಮಾಡಿದ.

IV . ಸಂದರ್ಭ-ಸಹಿತ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

1. ‘ಈಗಳೊಂದಡಕೆಯು ಮಿಲ್ಲ ಕ್ಯಾರ್ಬೋ’

ಅಥವಾ

‘ವಿದ್ಯಾರ್ಥನಮೆ ಧನಮಪ್ಪದು’

ಅಥವಾ

‘ಒಡವೆಯನಧಿಗಿತ್ತೆನವೇತಳಮಂ ಗುರುಗಿತ್ತೆ’

ಅಯ್ಯು : ಈವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪನು ಬರೆದ ‘ಪಂಪಭಾರತ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದ್ವೋಣನಿಗೆ ಬಡತನ ಎದುರಾಗಿ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಲು ರಾಜನಾದ ತನ್ನ ಗಳಿಯ ದುಪದನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ ದುಪದನಿಗೆ ದ್ವೋಣನು ಶಪಥ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ದ್ವೋಣ ಬಿಲ್ಲಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದರೂ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಳಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೇಡಲು ಹೋಗಿದ್ದು ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿದೆ.

2. ‘ಎಂತು ನಾಣೀಗರಪ್ಪರೆ ಮಾನಸರ್’

ಅಥವಾ

‘ಜಲಕ್ಷನೀಗಳರಲೆದೆಂ ಸಿರಿ ಕಳೊಡವುಟ್ಟಿತೆಂಬುದೆಂ’

ಅಥವಾ

‘ನೊಳವಿಂಗೆ ಕಪ್ಪ ವರಂ’

ಅಥವಾ

‘ದ್ವೋಣನೆಂಬಿನೇಂ ಪಾರ್ವನೆ ಪೇಳಿಂತೆನಿಗೆ ಕಳೆಯನೇ’

ಅಥವಾ

‘ಅರಿಯಿರಿ ನೀಮುಖಾಮುಮೋಡನೋದಿದೆವೆಂಬುದನಣ್ಣ’

ಅಥವಾ

‘ಮಹಿಂಪತಿಗಂ ದ್ವಿಜವಂತಜಂಗಮೇತರ ಕಳೆಯಂತು’

ಅಥವಾ

‘ಚಟ್ಟರಿಂ ತಳವೆಳಗಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಮಾಣ್ಣೊಡ ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’

ಅಯ್ಯು : ಈವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಂಪನು ಬರೆದ ‘ಪಂಪಭಾರತ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದ್ವೋಣನಿಗೆ ಬಡತನ ಎದುರಾಗಿ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಲು ರಾಜನಾದ ತನ್ನ ಗಳಿಯ ದುಪದನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ ದುಪದನಿಗೆ ದ್ವೋಣನು ಶಪಥ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥ : ದ್ವೋಣ ಬಿಲ್ಲಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದರೂ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಳಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೇಡಲು ಹೋಗಿದ್ದು ಸ್ವಾರ್ಥಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಂರಪಾಠದ ಪದ್ಯಭಾಗ

ಅಂತಂಬನಾಗೆ ಪಿರಿದುಂ

ಭಾರಂತು ದಲೇಂ ದ್ವೋಣನೆಂಬನೇಂ ಪಾರ್ವನೆ ಪೇ
ಳಿಂತೆನಿಗೆ ಕಳೆಯನೇ ನೂಂ

ಕಂತಪ್ಪನನರಿಯನೆಂದು ಸಭೆಯೋಳ್ಳ ನುಡಿದಂ

ಪದ್ಯಭಾಗದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ

(4 ಪ್ಯಾರಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಯಭಾಗ ನೀಡಿದರೂ ಒಂದೇ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ. ಹಾಗೂ 8/10 ವಾಕ್ಯದ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ)

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪಂಪನು ಬರೆದ ‘ಪಂಪಭಾರತ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ. (ಇದರೊಂದಿಗೆ 8/10 ವಾಕ್ಯದ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ)

ಪರ್ಯಾ ಮೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ

1 – ಉದಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳು

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು-ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದರೇನು ?

“ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶವೇ ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ”
ಇದು ಡೈಪಚಾರಿಕವಾಗಿರದೆ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿದ್ದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇರುವ
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೇತು.

2. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಹತ್ವವೇನು ?

ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಾಸನ, ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ವಿಸರ್ವಿಸ್‌ಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ
ಜನರಿಂದಲೇ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲವನ್ನು ಪಡೆದು, ಆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವೇ
ಇದರ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ.

3. ಅಂದವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

“ಕೆಟ್ಟ ಅಕ್ಷರದ ಬರವಣಿಗೆ ಅಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಮೂರಣ ಶಿಕ್ಷಣದ ಚಿಹ್ನೆ” . ಒಳ್ಳಿಯ ಬರವಣಿಗೆ
ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕ, ಯುವತಿಯೂ
ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

4. ‘ಅನಾಂಟು ದಿಸ್ತ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಕೃತಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು ?

‘ಅನಾಂಟು ದಿಸ್ತ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ

- (1). ಎಲ್ಲರ ಒಳ್ಳಿಯದರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳಿಯದು ಅಡಗಿದೆ.
- (2). ವಕೀಲನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೆಲೆ ಕೌರಿಕನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇದೆ.
- (3). ಶ್ರಮ ಜೀವನವೇ ಯೋಗ್ಯ ಜೀವನ, ಎಂಬಿತಾದಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗಾಂಧಿಜಿ ಬದಲಾದರು.

5. ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ದೇಶದ ಜನರಿಗ ಕೇವಲ ಜಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗದು, ಬದಲಿಗ ನಮ್ಮ
ದೇಶದ ಏದ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಜನರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹರಿಯಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ
ಸ್ಥಿರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

6. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

ದೇಶ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ವೇದಾಂತದ ಸಂದೇಶ
ವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನಸ್ಗಾ ಸಾರಿ, ಪ್ರತೀ ಆತ್ಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದಾಗ ಮಾತ್ರ
ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಕೆ

I. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು-ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನಾರಾಯಣಗುರು ಧರ್ಮಪರಿಪಾಲನಾ ಯೋಗಂ ಸಂಖ್ಯಣೆಯ ಕೊಡುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ?
“ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಶೋಷಕಗೊಳಿಗಾದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಬಲೀಕರಣವೇ ಈ ಸಂಖ್ಯಣೆಯ
ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ”
2. ನಾರಾಯಣಗುರು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಆಶಯ ಏನಾಗಿತ್ತು ?
“ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಜಾತಿ. ಒಂದೇ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು ಎಂಬುದು ಇವರ
ಆಶಯ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಮಾರ್ಗವಂದು ಸಾರಿದರು” .

3. ಪರಿಯಾರ್ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ?

- ಪರಿಯಾರ್ ಚಳವಳಿಯಿಂದ
- * ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿತು.
 - * ಆತ್ಮಗೌರವ ಚಳವಳಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು
 - * ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು.
 - * ಅನ್ವಯಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು.

4. ಪರಿಯಾರ್ ರವರು ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಸಂಖ್ಯಣೆಯ ಹೆಸರೆನು ?

“ದ್ರಾವಿಡ ಕಳಗಂ” ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯಣೆಯನ್ನು ಪರಿಯಾರ್ ರವರು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿದರು .

3. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್

I. ಬಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಎಂದು ನಡೆಯಿತು?
ಏಪ್ರಿಲ್ 13, 1919 ರಂದು ನಡೆಯಿತು.
- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಗೆ ಮಣ್ಣ ಯಾವುದರ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ?
- ತಾಗಿದ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ನ ಸಹಚರರು ಯಾರು?
- ಸುಖೋದೇವ್, ರಾಜ್ಯಸುರು, ಭಟ್ಟಕೆಶ್ವರ ದತ್ತ ಇವನ ಸಹಚರರು

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ನ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ? ಅಥವಾ ಸಹೋದರಿ ನೀಡಿದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ನಿರಾಕರಿಸಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಯೇನು “ಅಮೃತಸರದ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಯಾಸಿಸಿದ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಉಂಟಾದ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೇವಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ರಾತ್ರಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಉಂಟಕ್ಕಿಣಿಸಿದರೆ ಒಲ್ಲೆನಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿದ್ದಮಣ್ಣನ್ನು ತೋರಿಸಿ ‘ತಾಗಿದ ಪ್ರತೀಕ ಈ ಮಣ್ಣ’ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಉಪವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣತಿಳಿಯಿತು.
- ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣ ಏನು? ಅಥವಾ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಅಂತಮುಖವಿಯಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. “13ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1919ರಂದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದ ಸುಮಾರು 2000 ಮುಗ್ಗು ಹಿಂಡೂ, ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಲಾನರ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ರಕ್ತದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಪಾವನವಾಗಿದೆ” ಎಂಬುದು.
- ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುಂಡೂ ಸಹ ದಂಡವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರಲ್ ಡಯರ್ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅಥವಾ ‘ಒಂದೇ ಒಂದು ಗುಂಡು ಸಹ ದಂಡವಾಗಲಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಜನರಲ್ ಡಯರ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

ಪೈಶಾಚಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರವರ್ತಕ ಜನರಲ್ ಡಯರ್ಗೆ ಕ್ಷಾರ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಎಣಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅನವರತ ಏಳಿಗೆಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾದಮಾರ್ಗವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲು ಅವನು ಅಶ್ವನಾಗಿದ್ದು. ಒಟ್ಟು 1650 ಸುತ್ತುಗಳಷ್ಟು ಗುಂಡನ ಮಳೆ ಕರೆಯಿಸಿ 2000ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡನು.

- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಅಮರನಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಅಥವಾ

ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಿರುದ್ಧ ಮೋರಾಡಿದ್ದರ ಫಲವೇನು?

ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗಿನ ರಕ್ತಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದ ಮಣ್ಣನ್ನು ನಿಧಿಯಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಗುಣಾದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮರಣದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ವೀರಯೋಧನಾಗಿ ಅಮರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

4. ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

I. ಬಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಮಟ್ಟ ಮೋರಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಮುಕುರೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಮಟ್ಟ ಮೋರಿಯ ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ? ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಯಾರಿಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ?
- ಕರ್ಮಾರನಿಗೆ, ಹಂಬಾರನಿಗೆ, ನೇಕಾರನಿಗೆ, ಕೇರಿಯ ಮಾರನಿಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ.
- ಮಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನು?
- ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬರಲು ವಸಂತ ಹೆದರಿದನೆ? ಹರಿದ ಜಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಕಂಡು ಅವನು ಮರುಗಿದನೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದವು.

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ‘ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ’ ಪ.ಮೋ.ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ ಅಥವಾ

ಮಟ್ಟ ಮೋರಿಯಲಿಲ್ಲದ ಸಂಭ್ರಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

‘ಮೃತುಂಬಿ ನಿಂತ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು, ರಕ್ಕಿ ಬಿಳಿ ಮನದುಂಬಿ ಹಾಡುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇಳಿಗೆ ಕಡಲುಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ಸಂಭ್ರಮವಿದ್ದರೆ ಮಟ್ಟ ಮೋರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಭ್ರಮವಿಲ್ಲ.

- ಮಟ್ಟ ಮೋರಿ ಮೂಕವಿಸ್ತಿತಳಾಗಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಬೇರೆಯವರ ಮನಬೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಮಾವಿನೆಲೆಯ ತೋರಣ, ಮುಗಳು ನಗೆ ಬೀರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೋಳೆವ ರಂಗೋಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಲರವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮಟ್ಟಿ ಮೂಕವಿಸ್ತಿತಳಾದಜು.

- ವಸಂತ ಮಟ್ಟ ಮೋರಿಯ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬರಲು ಹಿಂಜರಿದದ್ದು ಏಕೆ?

ಅಥವಾ

ವಸಂತ ಮಟ್ಟ ಮೋರಿಯ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಹೋಗದಿರಲ ಕಾರಣಗಳೇನು

“ಸುಣಿ ಕಾಣಿದೆ ಗಷ್ಟೆನ್ನುವ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಹರಿದ ಶಿರೆಯನುಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮುತ್ತ ಮಲಗಿರುವ ಮಟ್ಟಿಯ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿದ ವಸಂತ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ”

- ಯಾರು-ಯಾರಿಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ?

“ಹುಲುಮೆಯ ಕರ್ಮಾರನಿಗೆ, ತಿಗುರಿ ಕುಂಬಾರನಿಗೆ, ಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೇರಿಯ ಮಾರನಿಗೆ ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ”

- ಮಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನು?

ಅಥವಾ

ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರದಿದ್ದಾಗ ಮಟ್ಟ ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾವಿ?

“ನಾವು ತೋಟ್ಟ ಹರಿದ ಜಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ನೋಡಿ ರವಿ ಮರುಗಿದನೆ? ಕತ್ತಲ ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ವಸಂತ ಬರಲು ಹೆದರಿದನೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಟ್ಟಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದವು

5. ಸ್ವದೇಶಿ ಸೂತ್ರದ ಸರಳಹಬ್ಬ

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಕುಡಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಗಿಡ ಯಾವುದು ?
ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಿಡದ ಎಲೆಚಿಗುರು ದೀಪದ ಕುಡಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಫಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಿಡದ ಚಿಗುರನ್ನು ಮೂಜಾರತಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ?
'ಗೊಡಕಲುಕಿಡಿ' ಅಥವಾ 'ತೊಡತ್ತಿ' ಎಂಬ ಗಿಡದ ಚಿಗುರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- 'ಸ್ವದೇಶಿ ಸೂತ್ರದ ಸರಳಹಬ್ಬ' ಹಾಡದ ಲೇಖಕರು ಯಾರು ?
ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ ಯಾವರು ಈ ಪಾಠದ ಲೇಖಕರು

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಮೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಾರರು - ಗಿರಾಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಯವರನ್ನು ವಿನೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು ?**
ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಿಗೆ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ, ಗಾಜಿನ ಮಣಿಗಳು, ಬೇಗಡಿ, ತುರಾಯಿಗಳು, ಪಟಾಕಿ, ಧಡಾಕಿ, ನೆಲಗುಮ್ಮೆ, ಕರ್ಮಾರ ಮುಂತಾದವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ನಮ್ಮ ದೇಶೀ ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಶುಭ್ರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆಚರಿಸಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಿರೆಂದು ಜನಾಂದೋಲನ ಮಾಡಲಾಯಿತು ?**
ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ, ಗಾಜಿನ ಮಣಿಗಳು, ಬೇಗಡಿ, ತುರಾಯಿಗಳು, ಪಟಾಕಿ, ಧಡಾಕಿ, ನೆಲಗುಮ್ಮೆ, ಕರ್ಮಾರ ಮುಂತಾದವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಿರೆಂದು ಜನಾಂದೋಲನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ?**
ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯುವ ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಅಂಶ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಉಂಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಆಗ ಕರ್ಮಾರಕ್ಕೆ ಕಾದಾಡಿದ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮರುಗಿವೆ-ವಕೆ ?**
ಎಕೆಂದರೆ ಸರಳ ಬದುಕು ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆಡಂಬರ , ರಂಗು , ನಾಟಕೀಯತೆ ಕೇರಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಲಾಗಾಮಲ್ಲಿದೆ ಏಂಕಿತ್ತಿದೆ. ಹಬ್ಬಗಳ ಆಕರಣೆಯ ನೆವಡಲ್ಲಿ ಶಿರೀದಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ ಹೀಗಾಗಿ ಆಗ ಕರ್ಮಾರಕ್ಕೆ ಕಾದಾಡಿದ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಇಂದು ಮರುಗಿವೆ.
- ಸ್ವದೇಶಿ ಅಧಿಕಕೆ ಬಲಪಡಿಸಲು ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು- ಈ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?**
ಹಬ್ಬಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆದಾಯ ಪರದೇಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗದೆ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿ, ಬದುಕು ಅತಂತ್ರವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಶಿರೀದಿಸಿದರೆ ಅಧಿಕಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತವೆ.

6. ನಾನು ಪ್ರಾಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಕತೆ

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಪ್ರೇಗಳು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಯಾಕ್ಕಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರೇನು ?
'ಮರ್ಕಾಕ್ಕಾ ಸನ ಕಾಜಗ್' ಎಂಬ ಪ್ರಕಂಗ ಬರೆದರು.
- ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶ್ನಾನವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಯಾವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಸಿ ಬಿಡಿಕೊಂಡರು ?
ಹಳೆಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳು, ಕನ್ನಡ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ, ಗದಗಿನ ಭಾರತ, ಶಬರಿ ಶಂಕರ ವಿಲಾಸ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಕೊಂಡರು.
- 'ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಯಾರು ?
'ಮೂಲ್ಯ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು' ಎಂಬುವವರು ರಚಿಸಿದರು.
- ಪ್ರಾಚಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿಧರಿಸಿದ ಬಳಕ ಪ್ರೇಗಳು ಯಾವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು ?
'ಸುಭದ್ರಾ ವಿಲಾಪ' ನಂತರ 'ಕಾಲಿಯ ಮಧ್ವನ' ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರು.
- ಪ್ರಾಸರಹಿತವಾದ ಕವಿತೆಗಳು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದವು ?
'ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದವು .

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಪ್ರೇಗಳ ತಮ್ಮ ನ ನೊಲು ಮದುವೆಯ ದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ?**
ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮಂಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಡಚುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸೇವಿಗೆಯನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಮದುವೆಯ ದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನಡಿದ್ದವು.
- ಹಾಡು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಪ್ರೇಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರು ?**
ಹಾಡು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಪ್ರೇಗಳು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಇಳೀಹೊತ್ತಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದರು.
- ಮುದ್ದಣ ಕವಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಸಲಹ ಕೊಟ್ಟರು ?**
1899ರಲ್ಲಿ ಶೇಕ್‌ಸ್ವಿಯರ್‌ರವರ 'ಟ್ರೈಲ್ಸ್‌ನ್ಯೇಟ್' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿ ಮುದ್ದಣನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಈ ಕೆಲವೆವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

7. ತಾಯಿ ಭಾರತೀಯ ಅಮರಪುತ್ರರು

I. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ‘ಹೊಣ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯ’ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಯಾರು ? ‘ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್’ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು
- ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ನ ಸಹಚರರು ಯಾರು ? ‘ರಾಜಗುರು, ಸುಖಿದೇವ, ಭಟ್ಟಕೆಶ್ವರ ದತ್ತ’ ಇವರು ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ನ ಸಹಚರರು.
- ಮೂರರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊಟ್ಟಿ ಕಾರಣ ಏನು ? ‘ರಾಜ ದ್ರೋಹಿಗಳು’ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು.
- ‘ನನಗೆ ಹೊಡೆದ ಒಂದೊಂದು ಲಾರಿ ಏಟು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಡದ ಕೊನೆಯ ಮೋಳಿಗಳು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ? ‘ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ ರಾಯರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು’.
- ಮೂರರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದ ದಿನ ಯಾವುದು ? ‘23ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1931’ ರಂದು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದರು.

II. ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯರು ಲಾಲಿಯೇಟಿನಿಂದ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ? ‘ನನಗೆ ಹೊಡೆದ ಒಂದೊಂದು ಲಾರಿ ಏಟು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಡದ ಕೊನೆಯ ಮೋಳಿಗಳು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
- ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಆಚಾರ್ಯರು ಜೈಲಿನಿಂದ ತಫ್ಫಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರುತು ಹೇಳಿದಾಗ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ ಮಾತೇನು ? ‘ನೇನಿಗೇರುವುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಭಾರತೀಯರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಪಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು.
- ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಹಾದಾಪಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿತು ? ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಹಾದಾಪಕ್ಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾವಕರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಿಷ್ಟು ಮೂಡಿ, ಕ್ರಾಂತಿ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲುದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿ. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ಭೋಸರು ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಿಂದ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೆದರಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಅಪರಿತ ಗದ್ಯಭಾಗ

(ಮಾದರಿ-1)

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

1. ಗದಾಧರನು ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಹೊಗ್ಗಿ ಜೀಲಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾಮಾರ ಪುಕುರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಿದಿರಾಮ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮಣಿ ದೇವಿ ಇವರ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಕ್ರಿ. 1836 ಫೆಬ್ರವರಿ 18ನೇಯ ದಿನಾಂಕದ ಪಾಲ್ಗೂರಿ ಮಾಸದಲ್ಲಿ, ಹಲ್ಲು ಜೋಪಡಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಜನವನ್ನು ಎತ್ತಿದನು. ಜೋಯಿಸರು ಒಂದು, ಜನ್ಮ ಕುಂಡಲಿಯನ್ನು ಬರೆದು. “ಇಂಥವನು ಧರ್ಮವೇತನ್ನೂ, ಮಹನೀಯನೂ ಆಗುವನು, ಬಹುಶಿಷ್ಟ ಪರಿಪೂರ್ವನಾಗಿ, ದೇವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವನು. ನಾರಾಯಣಾಂಶ ಸಂಭೂತನಾದ ಮಹಾಪುರಣೆಯ ಮಜಿತನಾಗುವನು” ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಜಾತಕರ್ಮವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಿ, ಶಿಶುವಿಗೆ ‘ಗದಾಧರ’ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ತಾಯಿ ಚಂದ್ರಮಣಿ ದೇವಿಯು ಶಿಶುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಿ, ತುಂಬಾ ಬಾರ ಎನಿಸಿ, ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಗಂಡನನ್ನು ಕರೆದಳು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಮೂವಿನಂತೆ ಹಗುರವಾಗಿತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಗದಾಧರನು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಂದ ಕಂದನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ತೇಜಸ್ಸಿಯಾದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ತಾಯಿ ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರುಚಿದಳು. ಪತಿಯು ಒಡಿಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಮಗುವು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಶಿಶುವಾಗಿ ಮಲಗಿತ್ತು. ಪತಿ ಶಿದಿರಾಮನು ದೇವಾಂಶ ಶಿಶುವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಲ್ಲ ದಿವ್ಯಾನುಭವಗಳು ಆಗುವುದು ಸಹಜ, ಅತಿಂಳ ಬೇಡ ಎಂದು ಸತಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಈ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಗದಾಧರನೇ ಮುಂದೆ “ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ” ಎಂದು ಶ್ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

- ಗದಾಧರನ ಬಗ್ಗೆ ಜೋಯಿಸರು ಏನೆಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದರು ?
 - ತಾಯಿ ಚಂದ್ರಮಣಿ ದೇವಿಗೆ ಮಗ ಗದಾಧರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದ ದಿವ್ಯಾನುಭವಗಳೇನು ?
-

ಅಪರಿತ ಗದ್ಯಭಾಗ

(ಮಾದರಿ-2)

2. ವಿದುರನೀತಿಯು ಮಹಾಭಾರತದ ಅಶ್ವಾಂಶ ಉದ್ಯೋಧಕವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದುರನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಇಹ-ಪರಗಳಿರದಕ್ಕೂ ಕಲ್ಯಾಣಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಗ ಪರವರ್ತಲ್ಲಿಯ ವಿದುರನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಷ್ವವಹಾರ, ಮಾತು, ನೀತಿ, ಸಾಧಾರಣ, ಧರ್ಮ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ಕರ್ಮದ ನಿರ್ಣಯ, ತ್ಯಾಗದ ಮಹಿಮೆ, ನ್ಯಾಯದ ಸ್ವರೂಪ, ಸತ್ಯದ ಬಗೆಯೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಪರೋಪಕಾರ, ಕ್ಷಮೆ, ಅಂಷಿಂಸೆ, ಏತ್ತನ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂಶ, ಕೃತಪ್ರಾಣಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ದುರ್ದಾಸೆ ಮುಂತಾದವರ್ಗ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜಾನೆಯಿದೆ. ಈ ವರ್ಣನೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜಧರ್ಮದ ಸುಂದರವಾದ ನಿರೂಪಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದುರನೀತಿಯ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದ ಅರ್ಥ ಹೀಗಿದೆ. “ಮುಪ್ಪು ರೂಪವನ್ನು, ಆಸೆಯು ಘ್ರಯವನ್ನು, ಮುತ್ತುಪು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು, ಅಸೊಯೆಯು ಧರ್ಮಾಚರಕ್ಕೆಯನ್ನು, ಕಾಮವು ಲಕ್ಷ್ಯಿಯನ್ನು, ನೀಚ ಮನುಷ್ಯರ ಸೇವೆಯು ಮನುಷ್ಯರ ಬಾರಿತ್ಯಾವನ್ನು, ಕೋಪವು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.” ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸುಖಿಮಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬಯಸುವ ವಿದ್ವಾಂಸ, ತರುಣ, ಷ್ವದ್ಧ, ಬಾಲಕ, ಮಹಿಳೆ, ಶಾಸಕ, ಪ್ರಜೆ, ಧನಿಕ, ದರಿದ್ರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಸೇವಾಪ್ರತೀ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದುರನೀತಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಅಶ್ವಾಂಶ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

- ವಿದುರನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಬಗ್ಗೆ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ?
- ವಿದುರನೀತಿಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

ಅಪರಿತ ಗದ್ಯಭಾಗ (ಮಾದರಿ-3)

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಬರೆಯಿರಿ

3. ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ಅವಂಡ ಕನಾಟಕದ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. “ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನಾಟಕವಿಲ್ಲ; ಕನಾಟಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತವಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದು ಅವರ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು “ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ; ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳ ಪುರಶ್ಕಾರ” ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ದುಮುಕಿ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚು ಮತ್ತು ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಬಾನ್‌ಸೆಗಳ ಸಾಫನೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ತಾವೂ ಸಾಫಿಸಿ ಮಾದರಿಯಾದರು. ಮುಕ್ಕಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶವನ್ನೂ . ಸ್ವದೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಮರೆಸುತ್ತಲಿದ್ದತು. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮು ದೇಶ. ನಮ್ಮು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮೋසಿಸುವ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಳುವಳಿಯು” ಆಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದತು. ವೆಂಕಟರಾಯರು ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ‘ಕನಾಟಕ ನೂತನ ವಿದ್ಯಾಲಯ’ ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

43. ಅ). ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?
43. ಬ). ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿಲುವು ಏನಾಗಿತ್ತು ?

ಅಪರಿತ ಗದ್ಯಭಾಗ (ಮಾದರಿ-4)

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಬರೆಯಿರಿ

4. ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಬುಡಕಟ್ಟಿ, ಜನಾಂಗಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮಾರ್ಗದ ಒಗ್ಗಿಟ್ಟು ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎಂಬ ಏಕತಾ ಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರಾರಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಗೆತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುದ್ರೆ ಇವು ಏಕತೆಯ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೇ ದೇಶವೇ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಮನೆಯವರಂತೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳ್ತಿರುವುದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗಳಿಯ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ನಡುಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಇಂಥವ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ಜಗ್ಗಿತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

43. ಅ). ಇಂದು ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ನಡುಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಂಶಗಳಾವುವು ?
43. ಬ). ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಕತೆಯ ಸಂಕೇತಗಳಾವುವು ?

ಭಂದಸ್ಸಿನ ಮಾದರಿಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ

VI. ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣವಿಂಗಡಿಸಿ ಭಂದಸ್ಸಿನಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ . (1x3=3)

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಂದಸ್ಸು / ಖ್ಯಾತ ಕರ್ತಾರಾಟಕ/ಅಕ್ಷರ ಗಣ/ವರ್ಣಗಣ

ಉತ್ಪಾದಮಾಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

1. ಮೇದಿನಿಯಂ ಕ್ರಮಕ್ರಮದೆ ಪರ್ವಿದುದಾತ್ತನಂಭೋ ವಿಭಾಗಮಾ

ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ ಲ ಗು

-U U	- U -	U U U	- U U	- U U	- U -	U -
ಮೇದಿನಿ	ಯಂಕ್ರಮ	ಕ್ರಮದೆ	ಪರ್ವಿದು	ದಾತ್ತನ	ಂಭೋವಿಭಾ	ಗ ಮಾ

= ಒಟ್ಟು 20 ಅಕ್ಷರಗಳು ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು : ಉತ್ಪಾದಮಾಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಚಂಪಕಮಾಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

1. ಖಿಳನೊಳವಿಂಗೆ ಕುಪ್ಪೆ ವರಮೆಂಬಪ್ರೋಲಾಂಬರಮುಂಟೆ ನಿನ್ನದೊಂ

ನ ಜ ಭ ಜ ಜ ಜ ರ

U U U	U - U	- U U	U - U	U - U	U - U	- U -
ಖಿಳನೊ	ಳವಿಂಗೆ	ಕುಪ್ಪೆ	ವರಮೆಂಬ	ಪ್ರೋಲಾಂಬ	ರಮುಂಟೆ	ನಿನ್ನದೊಂ

= ಒಟ್ಟು 21 ಅಕ್ಷರಗಳು

ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು : ಚಂಪಕಮಾಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಕಂದ ಪದ್ಯ

1. ಅತಿಕುಟಿಲಮನಂ ಧನಲು
ಬ್ಧತೆಯಿಂದಂ ದುಷ್ಪಬ್ಧಾಧಿ ನುಡಿದಂ ಪುಸಿಯಂ

4 4 4
 UUUU | UU - | UU - |
 ಅತಿಕುಟಿ | ಲಮನಂ | ಧನಲು | = 12

4 4 4 4 4
 UU - | - - | U - U | UU - | UU - |
 ಬ್ಧತೆಯಂ | ದಂದು | ಷ್ಪಬ್ಧಾ | ನುಡಿದಂ | ಪುಸಿಯಂ | = 20

ಭಂದಸ್ವಿನ ಹೆಸರು : ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

- ಅತಿಕುಟಿಲಮನಂ ಧನಲು
ಬ್ಧತೆಯಿಂದಂ ದುಷ್ಪಬ್ಧಾಧಿ ನುಡಿದಂ ಪುಸಿಯಂ
- ಮತಿಗೆಟ್ಟ ತಸ್ಕರಸ್ಯಾ
ನೃತಂ ಬಲಂ ಎನಿಪ ವಾಕ್ಯವಂ ನೆನೆಯುತ್ತಂ
- ಅಂತಂಬನಾಗ್ರ ಪಿರಿದುಂ
ಭೂಂತು ದಲೇಂ ದೋಣನೆಂಬನೇಂ ಪಾವನ ಹೇ
- ಳಿಂತನಗೆ ಕೆಳಿಯನೇ ನೂಂ
ಕಂತಪ್ಪನರಿಯನೆಂದು ಸಭೆಯೊಳ್ಳ ನುಡಿದಂ
- ನಿಮಗೆ ಮೊಡೆಮಟ್ಟ ಮೋಪೀ
ಕೆಮಕ್ಕೆಂ ಬಂದೆನಹಿತರೊಳ್ಳ ಸಂಧಿಯನೇಂ
- ಸಮಕೊಳಿಸಲೆಂದು ಬಂದೆನೆ
ಸಮರಚೊಳಿನಗಜ್ಞ ಪೇಳಿಮಾಪುದು

ಭಾಷಿನಿ ಪಟ್ಟದಿ

1. ಏನು ಹೇಳೈ ಕಣಾ ಚಿತ್ತ
ಗ್ರಾನಿ ಯಾಪುದು ಮನಕೆ ಕುಂತೀ
ಸೂನುಗಳ ಬೆಸಕ್ಕೆಸಿಕೊಂಬುದು ಸೇರದೇ ನಿನಗೆ

3 4 3 4
 - U | - - | - U | - - | = 14
 ಏನು | ಹೇಳೈ | ಕಣಾ | ಚಿತ್ತ |

3 4 3 4
 - U | - U U | UUU | - - | = 14
 ಗ್ರಾನಿ | ಯಾಪುದು | ಮನಕೆ | ಕುಂತೀ |

3 4 3 4 3 4 ಮುನು
 - U | UUUU | - U | - U U | - U | - UU | - = 23
 ಗಳಬೆಸ | ಕ್ಕೆಸಿ | ಕೊಂಬುದು | ಸೇರ | ದೇನಿನ | ಗೆ |

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

- ಇನತನೂಜನ ಶೂಡೆ ಮೈದುನ
ತನದ ಸರಸವನೆಸಗಿ ರಥದೊಳು
ದನುಜರಿಪು ಬರಸೆಳೆದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ಹೀತದಲ್ಲಿ
- ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮೆಡಿಗಳಲಿ ಸಮಸೇ
ವನೆಯೆ ದೇವ ಮುರಾರಿಯಂಜವೆ
ನೆನಲು ತೊಡಸೋಂಕಿನಲಿ ಸಾರಿದು ಶಾರಿಯಿಂತೆಂದ
- ಏನು ಹೇಳೈ ಕಣಾ ಚಿತ್ತ
ಗ್ರಾನಿ ಯಾಪುದು ಮನಕೆ ಕುಂತೀ
ಸೂನುಗಳ ಬೆಸಕ್ಕೆಸಿಕೊಂಬುದು ಸೇರದೇ ನಿನಗೆ
- ಲಲನೆ ಪಡೆದೀಯ್ಯೆದು ಮಂತ್ರಂ
ಗಳಲಿ ಮೊದಲಿಗ ನೀನು ನಿನ್ನಯ
ಬಳಿ ಯಾಧಿಪ್ಪಿರದೇವ ಮೂರನೆಯಾತ ಕಲಿಫೀಮೆ

ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ

1. ಉವಿಯೋಳ ಕೊಸಲ್ಯೆ ಪಡೆದ ಕುವರಂ ರಾಮ
ನೋವನೇ ವೀರನಾತನ ಯಜ್ಞ ತುರಗಮಿದು
ನಿವಹಿಸಲಾಪರಾರಾದೋಡಂ ತಡೆಯಲೆಂದಿದ್ದ ಲೇಖನವನೋಡಿ

5
5
5
5

 - U - | -- U | UUUUUU | -- U | = 20

ಉವಿಯೋಳ ಕೊಸಲ್ಯೆ ಪಡೆದಕುವ ಕುವರಂ ರಾಮ

5
5
5
5

 - U - | - U - | UU - U | UUUUUU | = 20

ನೋವನೇ ವೀರನಾ ತನ ಯಜ್ಞ ತುರಗಮಿದು

5
5
5
5
5
2

 - UUU | - U - | - U - | UUU- | -U- | UUU- | ದ = 32

ನಿವಹಿಸ ಲಾಪರಾ ರಾದೋಡಂ ತಡೆಯಲೆಂದಿದ್ದ ಲೇಖನವನೋಡಿ ದ = 32

ಭಂದಸಿನ ಹೆಸರು : ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

(ವೀರಲವ ಪದ್ಯಭಾಗ)

ಅಲಂಕಾರಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ

ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ , ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ **(1x3=3)**

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

1. “ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಮದಗಜಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು.”

ಲಕ್ಷಣ	ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು
ಅಲಂಕಾರ	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
ಉಪಮೇಯ	ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು
ಉಪಮಾನ	ಮದಗಜಗಳು
ಉಪಮಾಖಕ	ಅಂತೆ
ಸಮಾನ ಧರ್ಮ	ಹೋರಾಡುವುದು
ಸಮನ್ವಯ	ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರರನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಮದಗಜಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

2. “ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಂತೆ ವೂಲವಧ್ರುವೋಂದು ಮಹಾಕೋಶವಾಗಿದೆ”

3. “ಅಂಕೋದ ಸರೋವರವು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಲಕ್ಷ್ಯಿಯ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ವನ್ನು ನೋಡಲು ಮಾಡಿಟ್ಟ ರನ್ನಗನ್ನಡಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಶೋಭಿಸಿತು”

4. “ಒಳಗಿನ ಮಂದಿ ಗುಂಡು ಹೋಡಿದರೋ ಮುಂಗಾರಿ ಸಿಡಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ”

5. “ಸಿಡಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ ಗುಂಡು ಸುರಿದಾವ”

6. “ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರದಂತೆ”

7. “ಹಸುಳಿಯಂತೆ ಕಾಂಬನಂತೆ”

8. “ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾಗದವನ ಭಕ್ತಿ ಅಮೃತದೊಳು ವಿಷಬೆರೆಸಿದಂತೆ”

9. “ಬಳಾರಿಯ ಮನೆಯಂ ಪರಕೆಯ ಕುರಿಯಂ ಪುಗಿಸುವಂತೆ”

* ರೂಪಕಾಲಂಕಾರಗಳ *

1. “ಮಾರಿಗೊತ್ತಣಾವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು”

ಲಕ್ಷಣ	ಉಪಮೇಯ ಹಾಗೂ ಉಪಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭೇದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು
ಅಲಂಕಾರ	ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
ಉಪಮೇಯ	ನಾಳಿನ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ
ಉಪಮಾನ	ಮಾರಿಗೊತ್ತಣ
ಸಮನ್ವಯ	ಉಪಮೇಯವಾದ ನಾಳಿನ ಭಾರತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಮಾರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ.

2. “ಮುಖ ಕೆಮಲ ಅರಳಿತು”

3. “ಭೂಮಿಜಾತೆ ಆತ್ಮ ಕಾಮಕಲ್ಪಲತೆ”

4. “ಅಳ್ವಿರಿಯತ್ತಪ್ರ ಏಮ್ಮೆ ಒಡಲಬೇಗೆಯ ಬೆಂಕಿಯರು ನಿಷ್ಣನಿರಿಯದೆ ಹೇಳು ವಿಶ್ವಾಮಿತೆ

ಗಾದೆಗಳು

ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ದಾನಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ನಿಧಾನವೇ ಶೈಪ್ಪಾದದ್ದು. ಮನುಷ್ಯನು ಶಾಂತನೂ, ತಾಳಿದವನೂ ಆದಾಗ ಜೀವನದ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ತೋರುವುವು. ಕೊನೆಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲನಾಗುತ್ತಾನೆ.
- ಗಿಡ ನೆಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಫಲ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾಳೈಯಿಂದ ಪಡೆದದ್ದು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕನಕದಾಸರು “ತಾಳಿವಿಕೆಗಿಂತ ತಪವು ಇಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮನಸ್ಸಿದರೆ ಮಾರ್ಗ

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಮನಸ್ಸಿದರೆ ಮಾರ್ಗ” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುಸ್ತ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವೆನೆಂಬ ಧ್ಯಾಧಕಣಕ್ಕಿರಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಏಕಲ್ಯಾಂತನ್ನು ಗುರು ದೇಶಾಭಾಯ್ಯಾರೇ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಥಾನಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬಿಲ್ಲುಗಾರನಾದನು. ಇದನ್ನರಿತು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟಿ ಕಾಯ್ಕ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಯಶಸ್ವಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಗಾದೆಯು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ

ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೋಸರು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೋಸರು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಕೈ ಕೆಸರಾಗುವುದು ಶ್ರಮದ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿದರೆ, ಮೋಸರು ಅದರ ಪ್ರತಿಭಾವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ‘ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಸುಖ’ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ ಈ ಗಾದೆಯು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದು ಅದರಿಂದ ಸತ್ಯಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಸವಣ್ಣನವರ “ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ” ಎಂಬ ನುಡಿಯು ಕೂಡ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೊಣ್ಣಗೆ ನಿರ್ಮಿಸು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೊಣ್ಣಗೆ ನಿರ್ಮಿಸು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಕುಂಬಾರನು ಮನುಷ್ಯನ್ನು ತಂದು ಹದಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಹಳಪ್ಪು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವಣ್ಣನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಒಂದರೆಡು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಡೆದು ಹಾಕಬಹುದು
- ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಲು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಡವಿ ಹಾಕಲು ಒಂದರೆಡು ಗಂಟೆಗಳು ಸಾಕು.
- ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಸಾಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪೂರ್ಕಿಪನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಗಾದೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೂಡಿಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಕೂಡಿಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ❖ ಕೂಡಿ ಬಾಳಿಪುದು ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಒಂದೊಂದು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಹುಸುಲಭವಾಗಿ ಮರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ ಮುರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ❖ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ❖ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ.

ಮಾತೇ ಮುತ್ತ; ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಮಾತೇ ಮುತ್ತ; ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳು ಮಧುರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಹ ಮಧುರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತೇ ನಮಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ “ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು” ಎಂದಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿಮುತ್ತಿಂದು “ಮಾತೆಂಬುದು ಜ್ಯೋತಿಲ್ರಂಗ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಾತೆನ ಶೈಪ್ಪತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಟ್ಟಪುದು ಕರಿಣಾ; ಕೆಡಹುಪುದು ಸುಲಭ.

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯು ಮಹತ್ವಪನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಕಟ್ಟಪುದು ಕರಿಣಾ; ಕೆಡಹುಪುದು ಸುಲಭ.” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಕಟ್ಟ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ‘ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಪ; ದೊಕ್ಕಣಿಗೆ ನಿಮಿಷ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಪುದು ಎಷ್ಟು ಕರಿಣಾವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಆದರೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಡವಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಟ್ಟಪುದು ಕರಿಣಾ; ಕೆಡಹುಪುದು ಸುಲಭ.

ಆಳಾಗಬಲ್ಲವನು; ಅರಸಾಗಬಲ್ಲನು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯು ಮಹತ್ವಪನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಆಳಾಗಬಲ್ಲವನು; ಅರಸಾಗಬಲ್ಲನು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಕಟ್ಟಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನು ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಉಂಟಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.
- ಕೃಷ್ಣ ಕೆರಾದರೆ ಭಾಯಿ ಮೋಶರು, ಕಟ್ಟ ಪಟ್ಟರೆ ಘಲವುಂಟು ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಳನಂತೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅರಸನಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ, ಹೋತ್ತನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಂತ ವಿಗಿಲು

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯು ಮಹತ್ವಪನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ, ಹೋತ್ತನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಂತ ವಿಗಿಲು” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಜನನಿ ಮತ್ತು ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಇವರೆಡೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು, ಹೋತ್ತು ಅವರ ಸುಖವನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಅವರ ಕೃ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವ ಕರುಣಾಮಯಿ ತಾಯಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ‘ಮಾತ್ರದೇಪೋಭವ’ ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವುದು.

ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯಷ್ಟೇ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ವು ಹೋತ್ತನಾಡು. ತಾಯಿ ನಮಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವುದು ಭೂಮಿ ತಾಯಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ತಾಯ್ಮಾಡನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಇವರಡರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು.

ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ; ಸುಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಯು ಮಹತ್ವಪನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ “ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ; ಸುಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಸತ್ಯ ಸದಾ ಜೀವಂತವಾದುದು; ಸುಳಿ ಎಂದು ಸುಖವನ್ನು ಹೊಡಲಾರದು ಎನ್ನಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ.
- ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿರೇಂದ್ರನಾಥ ಮೌರ್ಯ ಮಹಾತ್ಮರು ಸತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.
- ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ, ಸುಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪರ್ಯ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

1. ಮಿಂಬಿಹೋದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಘಲವಿಲ್ಲ
2. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾಗ್ರ
3. ಕೂಡಿಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖಿ.
4. ಮಾತೇ ಮುತ್ತು, ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು
5. ಕಟ್ಟಪುದು ಕರಿಣಾ ; ಕೆಡಹುಪುದು ಸುಲಭ.
6. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ; ಹೊತ್ತ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಂತ ಮಿಗಿಲು.
7. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ; ಸುಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ.
8. ಆಳಾಗಬಲ್ಲವನು ; ಅರಸಾಗಬಲ್ಲನು.
9. ಆಪ್ತಿಗಾದವನೇ ನೆಂಟಿ (ಯುದ್ಧ)
10. ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು (ಶಬರಿ)
11. ದೇಶ ಸುತ್ತು ಕೋಶ ಓದು. (ಲಂಡನೊನಗರ)
12. ಆಡು ಮುಟ್ಟಿದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ (ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು)
13. ಓದು ಒಕ್ಕಾಲು ಬುದ್ದಿ ಮುಕ್ಕಾಲು (ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕರ)
14. ಬೀಸುವ ದೊಕ್ಕಣಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನೂರು ವರ್ಷ ಆಯಸ್ಸು (ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೀತೆ)
15. ಮಾಡಿದುಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾರಾಯ (ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ)
16. ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಗುಣಮೇಲು (ಸುಪುರುಷಸ್ವಾಮಿ ಕಥೆ)

ಮಾದರಿ ಪತ್ರಲೇಖನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.(1X5=5)

ಇವರಿಂದ

ಇವರಿಗೆ

ಮಾನ್ಯರೇ

ವಿಷಯ : -

ಮೇಲ್ಮುಂದ ವಿವರಿಸಿದ್ದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ವಂದಸೆಗೋಂದಿಗೆ

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ಲಾಸಿ

ಫೋನ್ :

ದಿನಾಂಕ :

ಹೋರವಿಳಾಸ

ಇವರಿಂದ	ಇವರಿಗೆ
-----	-----
-----	-----
-----	-----

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಿವಮೋಗ್ಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಕೌಶಿಕ್‌ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯದ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಮಯವಾಕಾಶ ಕೋರಿ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ
2. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧಾರವಾಡದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಸುಭೋಧ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಘಟಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ
3. ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾಂಡವಮರದ ನಾರಾಯಣಮರ ನಿವಾಸಿ ವರ್ಷಿತ / ಮನೋಜ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಡದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಂತರಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ನಾರಾಯಣಮರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ನಿನ್ನನ್ನು ಅಕ್ಷಿಹೆಬ್ಬಾಳಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಮೋದ್ / ಸಿಂಚನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದಾದ ಅನಾಹತಕ್ಕೆ ಹರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾಂಡವಮರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಪ್ರಕೃತಿ / ಸದರ್ಶನ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ದಿನ' ದ ವರದಿಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ
6. ನಿನ್ನನ್ನು ಮೇಲುಕೋಣಿಯ ನಿವಾಸಿ ಸಿಂಧೂ/ಮಹಾಂದ್ರಾವಿಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಪ್ರತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು, 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಪ್ರತಿನ್' ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮನವಿ ಪತ್ರಬರೆಯಿರಿ
7. ನಿನ್ನನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ದಯಾನಂದ/ಗಗನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಕನ್ನಡೋಳವ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಬುಂದಗಳು

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ

ಪೀಠಿಕೆ : ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಸಡಗರ ಸಂಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ‘ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ವಿವರ ನಿರೂಪಣೆ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು ನಮ್ಮ ಗತಕಾಲದ ಉಜ್ಜಳ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಭವ್ಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸ್ಥಾತೀಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದರೆ,

- 1) ಆಗಸ್ಟ್ 15, ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ, 2).ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ,
- 3).ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5 ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ, 4). ನವೆಂಬರ್ 14 ಮಹಾಳದಿನಾಚರಣೆ,
- 5)ಜನವರಿ 26 ಗೊರಾಜೋತ್ಸವ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಗೊರಾಜೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ ಸಂಗತಿ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕತೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು ಭಾರತೀಯರಿಗೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

2. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮಹತ್ವ

ಪೀಠಿಕೆ : “ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಜಾಣ್ಣನ್ನದ ದೇಗುಲಗಳು”. ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನ್ವಿಲಯವಿದ್ದಂತೆ. ಜಾಣ್ಣನ್ನದ ತ್ವರ್ಪೆಯನ್ನು ತರೆಸುವ ಶಿಂಗಿನೀರಿನ ಸರೋವರಗಳು.

ವಿವರ ನಿರೂಪಣೆ : ಓದಲು ಇಲ್ಲವೇ ಎರವಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳವೇ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು. ವಿರಾಮ ಕಾಲದ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉತ್ತಮ ತಾಣ. ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಪಟ್ಟದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಟ್ಟದವರೆಗೂ ಸಾಫಿಸಿ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲು, ಎರವಲು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವಲ್ಲ. ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದ ಪೀಠಿಕೆಗೆ ಜಾಣ್ಣವನ್ನು ಹಂಚುವ ಮಹತ್ವರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಬಾಯಿಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ : ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಧವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳು’ ಎನ್ನುವರು. ಜಾತೀಯತೆ, ಪರದಕ್ಷಿಕೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ, ಜೀತಪದ್ಧತಿ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳಾಗಿವೆ.

ವಿವರ ನಿರೂಪಣೆ : 1. ಜಾತೀಯತೆಯಿಂದ ಮೇಲುಕೇಳು ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಅಶಾಂತಿ ಮೂಡಿ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ :

4. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ

ಪೀಠಿಕೆ : ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಲಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದಧರ್.

ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವು ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ವೇಮಾಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿವರ ನಿರೂಪಣೆ : ನಮ್ಮ ಜಂದಿನ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನವಾದ 2.10.2014ರಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಪುಟ್ಟ 150 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ 2.10.2019ಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆಂದೋಲನ ಕೈಗೊಂಡು ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾರ ಕೇವಲ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡೋಣ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಿ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸೋಣ.

5. ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಪೀಠಿಕೆ : ಸ್ವಾರಕವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಟ್ಟಬಂತಹ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸ.

ವಿವರ ನಿರೂಪಣೆ : ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅರಮನೆಗಳು, ಸಮಾಧಿಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳು, ವಿಜಯ ಮಂಟಪಗಳು, ಯುದ್ಧ ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳು ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಭಾರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾರಕರ್ಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಟ್ಟಬಿಡ್ಡಿಸಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕತೆ

ಪೀಠಿಕೆ : ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಪ್ರೇರಿಷ್ಟಿಗಳಾದ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದೇ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕತೆ' ಯಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳಿಂದರೆ 1.ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಂವಿಧಾನ 2.ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಲಾಂಭನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದು. 3.ಸ್ವತಂತ್ರ, ದಿನಾಚರಣೆ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ, ಮತ್ತು ದಿನಾಚರಣೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ತ್ವರಣೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದಾಗಿರುವಂತೆ ಇಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಗಳು ಸಹ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಹಂಟಿಸುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೇಗೋಷ್ಠರ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

7. ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ

ಪೀಠಿಕೆ : 'ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳೇ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೇ ನಿರ್ಧಾರ ಕೇಗೋಳ್ಳವ ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಭಾರತವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ-ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಗ್ರಾಮವು ಇಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ನೈಮ್ಯಲ್ಕಾರಾಪಾಡುವುದು, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಿದ್ಯುತ್, ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮೂಲಘಾತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿಜಿ ಅವರ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕನಸು ನನಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ನಾವು ಪ್ರತಿಯೋಂದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೈಚಾಚದೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮವನ್ನೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

8. ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪೀಠಿಕೆ : ಕಸದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪುನರ್ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು 'ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಮಾನವನು ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜಟಿಲವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬೀಸಾಡುವ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಫನ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು, ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು, ಅನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು, ಕ್ರಿಗಾರಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟಿಸಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿರುದ್ಧಸಬೆಂಕು. ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

9. ಮಹಿಳಾ ಸ್ಬರ್ಲೀಕರಣ

ಪೀಠಿಕೆ : ಎಲ್ಲಿ ನಾರಿಯರನ್ನು ಪೊಜ್ಜೆನೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ವಾಸಿಸುವನು. ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬ್ಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶಕ್ತಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅಂಗನವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಂಗನವಾಡಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅನುಷ್ಣಾನಗೊಳಿಸಿ ಗಭಿರಣೆ ಹಾಗೂ ಬಾಣಿಂತಿಯರಿಗೆ ಪೊಜ್ಜಿಕ ಅಹಾರವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಫ್ತ್ವಮಾನ ನೀಡಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬ್ಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : "ಶ್ರೋಟ್ಟಿಲನ್ನು ತೊಗುವ ಕೈ ಜಗತ್ತನೇ ಆಳಬಲ್ಲದು" ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬ್ಲೀಕರಣವಾದರೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವ್ಯಕ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

10. ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಂದ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇರ ಭಾಗ್ಯಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ

ಪೀಠಿಕೆ : ಮತ್ತು ದಾಸೋಂದ ಮತ್ತು ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸದ್ಯಧರನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಂದ ಯೋಜನೆಯ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಅಪೊಜ್ಜಿಕತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಭಾಗ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸದ್ಯಧರನಾಗಿ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 1 ರಿಂದ 10 ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿರುವೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷೇರ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ : ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಪೊಜ್ಜಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸದ್ಯದ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕ್ಷೇರ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಂದ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇರ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಣಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕದೊಡ್ಡಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ದುರುಪಯೋಗ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ବୁଝିବାଗ୍ରହ